

LIETUVOS VALSTYBĖS VADOVAS ATIDENGĖ PAMINKLĄ PREZIDENTUI A. SMETONAI

Šeštadienis, rugpjūčio 10 d. (Užulėnis, Ukmergės r.). Į vizitą po Lietuvą išvykęs Prezidentas Gitanas Nausėda Užugirio dvare dalyvavo iškilmingoje pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos paminklo atidengimo ceremonijoje.

Šalies vadovas savo kalboje teigė, kad nori pagerbti ne vien A. Smetoną, bet ir apskritai valstybės pamatus, prie kurių kūrimo ir įamžinimo istorijoje šis prisidėjo. Prezidentas Gitanas Nausėda pabrėžė, kad net ir sovietmečiu A. Smetona buvo prisimenamas kaip tam tikras valstybingumo simbolis.

„Kaip valstybės simbolį mes privalome jį ir gerbti – kartu su jo puikiaisiais bruožais, o kartu ir su tam tikromis klaidomis, kurių buvo padaryta, ir kurios gal kiek pasuko Lietuvos valstybės vairą į šoną nuo demokratinės sistemos. Aš esu tikras, kad šis žmogus tai darė tik iš didelės meilės Lietuvai, norėdamas, kad jos nepriklausomybei, jos laisvei, jos gerovei nekiltų pavojų iš išorės”, – sakė Prezidentas, paraginęs šventės dalyvius dažniau sustoti ir pamąstyti, ką jie gali duoti savo šaliai.

Valstybės vadovas kritiškai atsiliepė apie pastaruoju metu išryškėjusią tendenciją iš aukšto kritikuoti praeities valstybės kūrėjus. „Šiandien Lietuva gyvena laikotarpyje, kurį aš vadinu istoriniu panagių at lupinėjimu, kai mes vėl ir vėl kvestionuojame savo istoriją, mes ir vėl esame

Lietuvos Prezidentas Gitanas Nausėda rugpjūčio 10 d. dalyvavo iškilmingoje pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos paminklo atidengimo ceremonijoje (A. Smetonos g. 20, Užulėnio km., Ukmergės r.). *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

tokioje padėtyje, kai norime atsiprašyti už tai, kad mes esame kartu su kitomis tautomis, kad mes išlikome per istorijos šimtmečius. Aš nežinau, ar reikia atsiprašinėti. Reikia mylėti kitas tautas ir gyventi su jomis santarvėje”, – sakė Prezidentas Gitanas Nausėda.

Prezidentas taip pat paragino kitus politikus dažniau

susilaikyti nuo pagundos tapti teisėjais žmonių, kurie gyveno prieš daugelį metų. „Galbūt ir jų didelis nuopelnas yra tai, kad šiandien jūs galite stovėti ir juos iš aukšto kritikuoti, nors jie gyveno visai kitokiomis istorinėmis aplinkybėmis ir priiminėjo visai kitokius moralinius ir istorinius sprendimus”, – sakė šalies vadovas.

A. Smetonos gimtinėje Ukmergės rajone vykstančioje šventėje „Smetoninės 2019” šiemet minimas 145-asis pirmojo valstybės Prezidento gimtadienis ir šimtmetis, kai A. Smetona buvo išrinktas pirmuoju atkurtos Lietuvos valstybės Prezidentu.

Šią savaitę Signatarų namams buvo padovano-

ta Amerikos lietuvių kultūros archyve saugota auksinė Prezidento plunksna, kurią jam vardo dienos proga 1933 metais padovanojo Ukmergės inteligentai. Simboliška, kad ji bus eksponuojama A. Smetonos memorialiniame kambaryje šalia Nepriklausomybės Akto.

Prezidento komunikacijos grupė

SEIMO LAISVĖS KOVŲ IR VALSTYBĖS ISTORINĖS ATMINTIES KOMISIJOS PIRMININKO A. GUMULIAUSKO PRANEŠIMAS: „VILNIAUS MERO VEIKSMUS TURĖTŲ VERTINTI TEISĖSAUGA”

2019 m. liepos 29 d. pranešimas žiniasklaidai

Seimo laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkas profesorius Arūnas Gumuliauskas teigia, kad Vilniaus mero ir jo frakcijos iniciatyvos prieš Lietuvos laisvės kovotojų atminimą yra žalingos Lietuvos nacionaliniam saugumui, o paties mero vienašališkais veiksmais turėtų susidomėti teisėsauga.

Pasak A. Gumuliausko, Rusijos propagandos tikslas buvo ir lieka Lietuvos laisvės kovas pateikti kaip nusikaltėlių siautėjimą. Pasipriešinimas okupacijai, pagal Kremlių, negalimas, nes nebuvo jokios okupacijos. Tokiame melagingame pasakojime pokario partizanai pristatomi banditais, o 1941-ųjų birželio sukilėliai

bei Laikinoji vyriausybė – fašistais ir nacių kolaborantais. Pastarąjį dešimtmetį, Rusijai agresyvėjant prieš kaimynines šalis, tokia propaganda nesiliaudama juodina Juozą Brazaitį, Kazį Škirpą, Joną Noreiką, Antaną Kraujelį, Adolfą Ramanauską ir daugelį kitų. Siekiama diskredituoti patį Birželio sukilimą, tuo pačiu ir Lietuvos pasipriešinimą pirmajai sovietinei okupacijai.

„Gyvenę sovietmečiu gerai žinome, kad tokią pačią istoriją apie tariamus fašistus ir nacius dėstė sovietinė istoriografija. Labai pavojinga tai, jog mūsų pačių politikai ir konkrečiai Vilniaus meras pasidavė šiam melui arba galingoms įtakos grupėms ir dabar priima Kremliaus propagandai naudingus sprendimus. Rusijos žinias-

klaida akimirksniu pradėjo liaupsinti K. Škirpos ir J. Noreikos atminimo ženklų panaikinimą. Suprantama, nes Kremlui nėra nieko geriau nei pačios Lietuvos politikų pripažinimas, kad Rusija buvo teisi, o Lietuvos rezistentai – nusikaltėliai. Būtent tokį pripažinimą šiandien Putinui dovanoja Remigijus Šimašius”, – skandalingą sprendimą komentuoja prof. A. Gumuliauskas.

A. Gumuliauskas taip pat atkreipia dėmesį, jog mero sprendimas dėl J. Noreikos-Vėtros atminimo lentos nuėmimo įvykdytas galimai neteisėtu būdu ir turėtų būti įvertintas teisėsaugos. Be to, tai – dar vienas žingsnis visuomenės bei tautų supriešinimo link.

„Šį pavasarį po Stanislovo Tomo išpuolio Seimo Laisvės

kovų ir valstybės istorinės atminties komisija paskelbė pareiškimą, kuriame ragino visus su istorinės atminties klausimais susijusius sprendimus priimti tik vadovaujantis ekspertinėmis istorikų išvadomis. Tokias išvadas pirmiausiai teikia tiesiogiai tam įgaliota institucija – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centras. Pernai jos išvada J. Noreikos klausimu buvo aiški – J. Noreika su nacių režimu nekolaboravo, žydų žudyme nedalyvavo. Lietuvą reguliariai šmeižiantys asmenys skundė šią išvadą teismui, bet teismas patvirtino jos teisėtumą. Tačiau Vilniaus meras sprendimą priėmė, ignoruodamas ekspertų išvadas, Seimo komisijos poziciją, net neklausdamas Pavadinimų, paminklų ir atminimo lentų komisijos

sprendimo. Žodžiu, pats vienas. Apie savo sprendimą jis nepranešė Vrublevskių bibliotekos direktoriui, laimei, neįvyko jokia nelaimė sargui pastebėjus naktinius darbus. Galiausiai ir galbūt svarbiausia, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 19 straipsnis draudžia nuo paveldinių pastatų nuimti atminimo lentas. Tai galima padaryti tik oficialiu Kultūros paveldo departamento pritarimu. Bet meras pažeidė ir šią nuostatą. Manau, kad situacija yra labai rimta, savivalės mastas stebinantis ir mero veiksmus turėtų įvertinti teisėsaugos institucijos”, – teigė Seimo komisijos pirmininkas.

Arūnas Gumuliauskas, Seimo laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkas

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Artėjant neeiliniam Seimo posėdžiui šalies Prezidentas **Gitanas Nausėda** rugpjūčio 9 d. susitiko su Seimo Pirmininku **Viktoru Pranckiečiu** aptarti atnaujinamos Vyriausybės tvirtinimo bei laukiančios Seimo rudens sesijos. Nors prezidentas V. Pranckiečio darbą įvertino teigiamai, tačiau kištis į peripetijas dėl jo ateities poste nėra linkęs. Tai yra pirmas tokio pobūdžio Seimo Pirmininko susitikimas su šalies vadovu. Taip pat susitikimo metu buvo aptarta viena iš prezidento prioritetinių sričių – miškų kirtimas, kurį siekiama pažaboti, kirtimo plotus sumažinant perpus – nuo 8 ha iki 4 ha.

Naujas prezidentas – nauji portretai. **Gitanui Nausėdai** pradėjus kadenciją į valstybės įstaigas atvežti jo portretai. Prezidento atvaizdas sukurtas laikantis protokolo reikalavimų. Dalis jų, pasak menotyrininkų, kilo dar iš viduramžių valdovų vaizdavimo tradicijų.

Seimui birželio pabaigoje nesuteikus valstybės pripažinimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“, jos vyriausioji krivė **Inija Trinkūnienė** žada, kad bendruomenė kreipsis į Europos Žmogaus teisių teismą dėl valstybės pripažinimo. Šiuo metu greta devynių valstybės pripažintų ir Seimo paskelbtų tradicinėmis religinių bendrijų, kurioms suteikiamos išskirtinės teisės ir valstybės dotacijos, pripažintos ir keturios netradicinės – baltistai, adventistai, sekmininkai ir Naujoji apaštalų bažnyčia. Visos kitos religinės bendrijos net ir oficialiai įregistruotos yra laikomos valstybės nepripažintomis. Per 2001 metų gyventojų surašymą senajam baltų tikėjimui save priskyrė 1,2 tūkst. gyventojų, o 2011 metais – jau 5,1 tūkst. gyventojų.

Kauno meras Visvaldas Matijošaitis ir jo sūnus tarybos narys **Dainius Matijošaitis**, miesto taryboje balsuodami dėl specialiųjų planų keitimo, supainiojo viešus ir privačius interesus, rugpjūčio 7 d. konstatavo Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK). Tyrimą VTEK atliko žiniasklaidai paskelbus, jog Nemuno ir Nevėžio santakos kraštovaizdžio draustinio bei Kauno miesto Vičiūnų vandenvietės sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialiųjų planų korektūrai pritaręs V. Matijošaitis gali turėti asmeninių interesų dėl jo ar šeimos turimo nekilnojamojo turto šiose teritorijose.

Būsimasis žemės ūkio ministras socialdarbietis Andrius Palionis pasisako prieš Žemės ūkio ministerijos perkėlimą į Kauną. Jis, be to, žada kurti specialų fondą melioracijai, derėtis su gamintojais ir perdirbėjais dėl palankesnių produkcijos supirkimo kainų. Pasak būsimio ministro, Prezidentas **Gitanas Nausėda** taip pat nepalaiko ministerijos iškėlimo į Kauną, o naujausios premjero **Sauliaus Skvernelio** pozicijos sakė nežinąs. Anksčiau premjeras tokią idėją rėmė. Politikas tikino jau pradėjęs ministerijos suvienijimo darbus ir tikisi rugsėjo pradžioje turėti savo komandą.

Vilniuje, Katedros aikštėje rugpjūčio 10 d. surengta akcija palaikyti Rusijos opozicijos rėmėjų protestus, kuriuose reikalaujama laisvų ir sąžiningų rinkimų, kad juose galėtų dalyvauti ir nepriklausomi kandidatai. Šios akcijos sostinėje rengėjai – Rusų Europos judėjimas. Iš Rusijos atvykę politiniai pabėgėliai, uždraustų organizacijų atstovai, taip pat ir vilniečiai reikalavo išlaisvinti politinius kalinius.

Vilniaus apygardos administracinis teismas (VAAT) rugpjūčio 8-osios nutartimi atsisakė priimti nagrinėti trijų pareiškėjų skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019-07-24 sprendimo **K. Škirpos** alėją pervardinti Trispalvės vardu bei daugiau kaip 0,5 milijono eurų neturtinės žalos atlyginimo valstybės naudai. Vilniaus apygardos administracinis teismas nusprendė skundo nepriimti nagrinėti, nes pareiškėjai neturi Administracinių bylų teisenos įstatyme numatyto įgaliojimo ginti viešąjį interesą.

Lietuvos Vyriausybė toliau puoselėja planus statyti atskirą aštuonių ministerijų miestelį, linkstama tai daryti prie Seimo, dabartinėje nemokamos automobilių stovėjimo aikštelės teritorijoje. Šį variantą Vyriausybė linkusi rinktis kaip ekonomiškiausią iš keturių Turto banko atliktoje studijoje – investiciniame miestelio projekte pateiktų alternatyvų. Taip pat iš penkių nagrinėtų alternatyvų ekonomiškiausia pasirinkta naujų pastatų statyba.

Su paskirtąja Europos Komisijos pirmininke susitikęs ekonomikos ir inovacijų ministras **Virginijus Sinkevičius** gavo ir Prezidento bei Vyriausybės palaiminimą. Nors Ramūnas Karbauskis prognozuoja, kad V. Sinkevičiaus kandidatūra į EK Seime sulauks absoliutaus palaikymo, pats politikas nesijaučia toks užtikrintas. Prezidentas Gitanas Nausėda taip pat sako, kad balsavimas Seime – tik formalumas. Vis dėlto ten labai prieštaraujančių V. Sinkevičiaus kandidatūrai nėra, tačiau opoziciją piktina, kad dėl kandidatūros nebuvo tartasi.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV NĖRA PASIRUOŠUSIOS PREKYBOS SUSITARIMUI SU KINIJA

Donaldas Trampas (Donald Trump).

AP

Jungtinės Valstijos nėra pasiruošusios patvirtinti prekybos susitarimą su Kinija, pareiškė JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump).

„Mes nesame pasirengę pasirašyti susitarimą“, – žurnalistams Baltuosiuose rūmuose prieš išvykdamas į savo golfo aikštyną Naujajame Džersyje sakė D. Trampas. Pasak jo, Vašingtonas gali atšaukti planuotą JAV ir Kinijos prekybos derybininkų susitikimą.

„Matysime, ar rengti susitikimą rugsėjį. Galbūt atšauksime, matysime, kaip bus. Visos kortos mūsų rankose,

jei pasižiūrėtumėte į Europą, jie turi problemų“, – pareiškė D. Trampas.

Jungtinių Valstijų prezidentas taip pat patvirtino, kad Vašingtonas neturės jokių verslo ryšių su Kinijos telekomunikacijų milžinu „Huawei“, kurį kaltina šnipinėjimu.

„Nedarysime verslo su „Huawei“, – sakė D. Trampas, tuo pačiu pabrėždamas, kad jo pozicija „Huawei“ klausimu gali keistis, jei prekybos derybos tarp JAV ir Kinijos visgi pajudėtų pirmyn.

Prekybos karas tarp dviejų didžiausių pasaulio ekonomikų prasidėjo pernai. Jungtinės

Valstijos kaltino Pekiną verčiant Jungtinių Valstijų bendroves, veikiančias Kinijoje, dalytis technologijomis su vietiniais partneriais ir perduoti intelektualinės nuosavybės paslaptis.

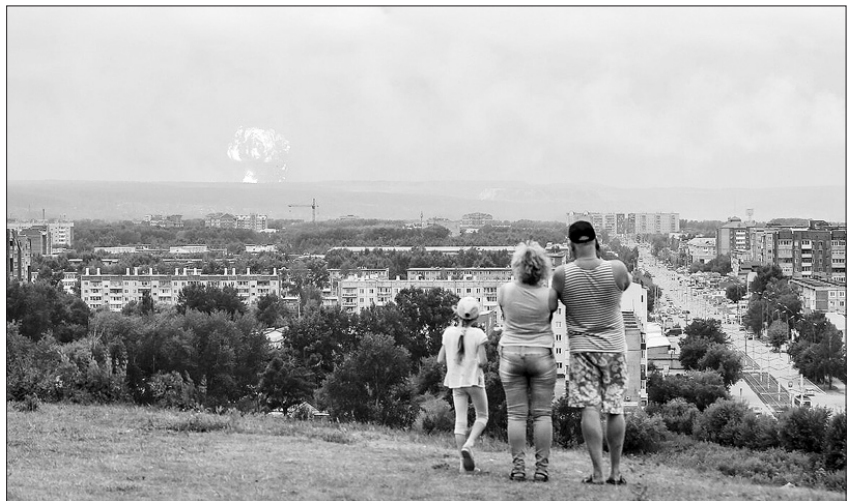
Pati Kinija tai neigia. D. Trampo administracijos pareigūnai taip pat prieštarauja Kinijos keliams prekybos barjerams, kaip valstybinėms subsidijoms, reguliavimui, verslo licencijavimo procedūroms, prekių standartų priežiūrai ir kitoms praktikoms, kurios, esą užveria Kinijos rinką užsienio įmonėms arba suteikia vietos įmonėms nesąžiningą pranašumą. **LRT**

SPROGIMAS RAKETŲ BANDYMO AIKŠTELĖJE RUSIJOJE KELIA DAUG KLAUSIMŲ

Rusijos branduolinė agentūra patvirtino, kad per raketos bandymą Archangelsko srityje žuvo penki žmonės. Nors kariuomenė tvirtina, kad buvo išbandomas raketų kuras, dalis atominės ginkluotės ekspertų svarsto, jog raketos galėjo turėti ir branduolinį užtaisą. Įtarimus kursto aplink bazę gyven-

vietėse išaugęs radiacijos lygis. Severodvinsko, Archangelsko srityje, gyventojas šią savaitę matavęs radiaciją rodo, kad radioaktyvumas mieste išaugęs. Per automobilio langą nufilmuotas karinių pareigūnų judėjimas kelyje link Nionoksos, per keliasdešimt kilometrų nuo Severodvinsko nutolusios karinės bazės.

Rugpjūčio 10 d. Rusijos branduolinė agentūra patvirtino, kad per sprogimą, vykdant raketos bandymą, ten žuvo 5 žmonės, trys sužeisti. Dalis portalų skelbė, kad sužeistieji

Sprogimas raketų bandymo aikštėlėje Archangelsko srityje, Rusijoje.

AP

išvežti į Maskvą, gydytojai dėvėjo specialius kostiumus, socialiniuose tinkluose išplito vaizdo įrašas, kuriame esą užfiksuota, kaip greitosios pagalbos automobiliai lydimi policijos Maskvoje gabena sužeistuosius. „Greenpeace“ atstovai sako, kad valdžia turėtų pavišinti daugiau faktų apie nelaimę.

„Severodvinsko gyventojai gali būti pavojuje, priklausomai nuo to, kokios medžiagos pateko į orą ir ar jos pasieks miestą. Reikia atlikti papildomus bandymus, kad gyventojai netoli bazės ar

Severodvinske būtų saugūs“, – sako „Greenpeace“ atstovai.

Vaistinėms Severodvinske tikino, kad dar ketvirtadienį, kai bazėje įvyko sprogimas, jodą gyventojai išpirko.

Dalis branduolinės ginkluotės ekspertų svarsto, kad sprogimas galėjo kilti išbandant atominiu užtaisu ginkluotą raketą, tokias, kuriomis praėjusiais metais didžiavosi Vladimiras Putinas. Esą, jei sprogimas kilo dėl raketinio karo, radiacijos pėdsakų ore ar aplinkiniuose miestuose neturėtų būti. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NEOPAGONYBĖ – JOKIA NAUJIENA EUROPOJE

Vakarų pasaulyje vadinamieji neopagonys – jokia naujiena. Pasak religijos tyrinėtojų, įvairūs neopagoniški judėjimai kilo 19 a. pabaigoje – 20 a. pradžioje dėl įvairių priežasčių, iš kurių lemiamą, matyt, buvo krikščionybės silpnėjimas sekuliarėjančiose visuomenėse, kurį savo ruožtu lėmė religijų laisvės įtvirtinimas valstybių teisėje, naujųjų technologijų plitimas ir pagerėjusios bendravimo galimybės (atsirado būdų neopagonybės propaguotojams sparčiau susisiekti, keistis patirtimi, ieškoti sekėjų). Kitas faktorius, skatinęs neopagonybę, buvo 19 a. romantizmas, padaręs didelę įtaką nacionalizmo fenomenui ir nacionalinėms valstybėms atsirasti, o tai savaime skatino ieškoti tautos šaknų, savasties, kas vėlgi reiškė domėjimąsi ikikrikščioniškosios tų nacionalinių valstybių istorijos etapu. Šiandien neopagoniškos grupės veikia daugelyje Vakarų šalių – Vokietijoje, Olandijoje, Graikijoje, Italijoje, Suomijoje, Švedijoje, Estijoje, Latvijoje, JAV ir Kanadoje. Veikia jos ir Rusijoje (įdomu, kad prieš keletą metų socialiniuose tinkluose mūsų „neopagonys“ mielai dalinosi rusų neopagonių patirtimi ir įvykiais, o pastaruoju metu kažin kodėl vengiama tą daryti, – *aut. past.*). Neopagonių judėjimams būdinga gamtos garbinimas, į kalendorines lygiadienių ir saulėgrįžų šventes, derliaus ciklą ir esminius šeimos įvykius orientuotos apeigos, politeizmas (kai garbinama daugybė dievų), gilinimasis į ikikrikščioniškų tikėjimų šaltinius, tarptautinių ryšių palaikymas ir – svarbiausia – oponavimas dominuojančiai krikščionybei.

Neopagonybės tyrinėtojai šiuos judėjimus skiria į du tipus: rekonstrukcionistinius ir eklektinius. Pirmieji teigia siekiantys atkurti (t. y. rekonstruoti) ikikrikščioniškąjį tikėjimą – dažniausiai etninį, susijusį su konkrečia tauta ir teritorija, antrieji (eklektiniai) – laisvai naudoja skirtingų religinių tradicijų elementus ir pabrėžia savo tikėjimo universalumą, kviesdami prisijungti įvairios etninės kilmės asmenis. Rekonstrukciniai judėjimai teigia esantys senųjų ikikrikščioniškųjų religijų tąsa, tačiau tyrinėtojai atkreipia dėmesį į institucinio tęstinumo ir žynių tradicijos nutrūkimą, šaltinių, pagal kuriuos būtų galima tikėjimą rekonstruoti, trūkumą, todėl teiginius apie autentiškos senosios pagonybės atgaivinimą laiko abejotinais. Religijos tyrinėtojas Michael F. Strmiska savo mokslinių tyrimų darbe „*Romuva Looks East: Indian Inspiration in Lithuanian Paganism*“ teigia, kad „modernusis pagoniškas judėjimas Lietuvoje, žinomas Romuvos pavadinimu, yra dvidešimtojo amžiaus, o ne senųjų laikų kūrinys, net jei mitai, ritualai ir kitos tradicijos, kurias jie praktikuoja ir skatina, kyla iš viduramžių ar net senesnių laikų. Todėl tikslu kalbėti apie Romuvos religinį judėjimą kaip apie naują religiją, „modernią“ pagonišką religiją, nors tos religijos turinys kyla iš labai senų pagonybės šaltinių“.

Tai ne kas kita, kaip mėginimai išstumti krikščionybę iš lietuvių tautos istorijos, pasaulėžiūros ir moralės postulatų. Jeigu atmestume religijos tyrinėtojų išvadas, nesuklystume teigdami, kad šitie „pagony“ yra paprasčiausi apsišaukėliai, demaskavimą apdairiai vadinantys „puolimu prieš senąjį lietuvių tikėjimą“. Bet juk tai grynas melas – neįmanoma pulti tai, kas seniai mirę! Be to, meluojama, kad jis puolamas – atvirkščiai, senasis lietuvių tikėjimas branginamas kaip tautos mitologinis paveldas, paklojės

KAS VERTA IR TEISINGA VALSTYBEI, ABEJONĖSE SKANDINA LIETUVOS SEIMAS, IGNORUOJA SOSTINĖS VALDŽIA

Profesorius Vytautas Landsbergis interneto portale delfi.lt rašinyje „Verta ir teisinga“ (2019 m. liepos 15 d.) rašė: *Nestygstant karui prieš Lietuvos laisvę, pagrindinis geopolitinis ekspansinis kariautojas grįžta ir grįžta prie jautriausios jam vietos. Mums, esantiems neišvengiamoj savigynos padėtyje, tai irgi turėtų būti svarbiausia ideologinio bei kitokio fronto linija. Alijantinio, energetinio ir taip toliau.*

Kai Stalinas ir Hitleris dalijosi tautas bei žemes, esančias tarp jų to meto „socialistinių“ imperijų, aukos tegalėjo arba nuolankiai sutikti likimą, arba priešintis. Antrasis pasirinkimas vadintinas rezistencija.

Priešintis buvo teisinga, tad verta...

Dabar, kai minime Antrojo pasaulinio karo pradžios 80-metį, aktualiai matoma SSSR agresija prieš Lietuvą ir tautos 1941 metų birželio sukilimas prieš agresiją – okupaciją – sovietizaciją.

Birželio sukilimo diena – birželio 23-ioji – kaip atmintina 1997 m. liepos 3 d. įrašyta tarp Lietuvos atmintinų dienų, tačiau „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ Respublikos teisės aktu nebuvo įteisintas.

Tai ką gi minime, į ką atsiremiame? Ar į chaotišką, gal ir neblogą, tačiau neapibrėžtą, manipuliacijoms pasiduodantį, ar turime sukilimą skelbiantį, prieš okupaciją sukilti duotą signalą – istorinį akcentą? Turime pareiškimą „Birželio sukilimo deklaravimas“, paskelbtą 1941 m. birželio 23 d. per Kauno radiją, kuris ir paskatino Tautą sukilti. Štai jis:

„Susidariusi Laikinoji ir naujai atgimstančios Lietuvos vyriausybė šiuo skelbia atstatanti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę. Prieš viso pasaulio tyrąją sąžinę jaunoji Lietuvos valstybė entuziastingai pasižada prisidėti prie Europos organizavimo naujais pagrindais. Žiaurais

bolševikų teroro iškankinta lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautiniais vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais.“

Lietuvos Laikinosios Vyriausybės 1941 m. birželio 23 d. priimto, per Kauno radiją paskelbto pareiškimo „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“ tekstas yra įrašytas Kauno radiofono garso plokštelėje Decelith 36251, kuri saugoma Lietuvos vaizdo ir garso archyve, saugojimo Nr. 2772.

Vilniuje Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos ir kitų visuomeninių organizacijų rūpesčiu minėjimas jau treči metai iš eilės vyko Nepriklausomybės aikštėje, vyksta Kaune ir kitose Lietuvos vietose, tik valstybiniu lygmeniu neskiriama ir minutė pagerbti 2000 žuvusių sukilimo dalyvių atminimą.

2016 m. birželio 23 d. Seimas, užuot „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimą“ savo nutarimu įteisinęs kaip mūsų vadavimosi iš okupacijos istorinį akcentą – Valstybės aktą, svarstė ir balsavimui pateikė rezoliuciją-pareiškimą, tačiau net tokiai rezoliucijai-pareiškimui nebuvo pritarta (už – 31, prieš – 1, susilaikė – 45). Pasigirdus iš pasisakančiųjų, kad Sukilimas ir Laikinoji vyriausybė gali būti siejami su žydų genocido pradžia, Seimo nariui A. Anušauskui pasiūlius ją ta kryptimi redaguoti, Seimas pritarė redagavimui.

Pritrūkus argumentų Sukilimui ir Laikinajai vyriausybei mesti šešėlį, pasitelkta absurdiškai pritempta sąsaja su žydų genocido pradžia.

Tiek Sukilimo paskelbimas, tiek Laikinosios vyriausybės veikla niekaip nėra susiję su žydų genocido pradžia. Genocidas vyko pagal nacių planus Laikinajai vyriausybei nedalyvaujant ir jos neatsiklausus. Sukilimo skelbėjus ir Laikinąją vyriausybę tuomet reikėtų kaltinti ir už anuomet

vykusias Rainių, Pravieniškių, Juodupės, Panevėžio gydytojų žudynes, nes jų pradžia neva sutapo su Sukilimo paskelbimu.

Sostinėje viešą Birželio sukilimo minėjimą nuo 2015 m. organizuoja Lietuvos Laisvės kovotojų ir kitos visuomeninės organizacijos. Tiesa, šiemet prie „Per amžius kovojusių ir žuvusių“ visuomeninių organizacijų rūpesčiu įsteigto relikvijoriaus Lukiškių aikštėje nusifotografavo sostinės meras R. Šimašius, nors to relikvijoriaus įrengimui trukdė, jo parėdymu buvo pagrobta (vėliau grąžinta) plokštė su relikvijų sąrašu.

Jei Sukilimas įtrauktas į Minėtinų dienų sąrašą, jei tą dieną mini visuomenė, tai sukilimą jau esame įvertinę kaip teigiamą reiškinį. Tiek Lietuvoje, tiek JAV, kur Sukilimo byla buvo nagrinėjama su ypatingu dėmesiu, šešėlis dėl žydų genocido pradžios Sukilimui ir Laikinosios vyriausybės vadovui Juozui Brazaičiui buvo išsklaidytas. JAV atstovų rūmų Teisės komiteto Imigracijos pakomisės pirmininkas Jashua Eilbergas 1975 metų sausio 13 d. oficialiai kreipėsi raštu į JAV Lietuvių bendruomenės krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos pirmininką Algimantą Gečį, informuodamas, kad kaltinimai J. Brazaičiui ir J. Šlepečiui yra nepagrįsti ir patikino, kad šis dokumentas padės sumažinti tas įtampas ir nusivylimus, kuriuos tie du vyrai ir jų draugai turėjo patirti. Tačiau kažkam įtampas ir nusivylimus teberūpi skatinti, kažkokią naudą iš to išpešti.

Yra kita akivaizdžiai esminė, ne menama, o reali priežastis. Šiuo balsavimu Seimas parodė nuoseklų palankumą LKP atžvilgiu – Seimo posėdyje 2016 m. birželio 9 d. partijos nepasmerkę ir neįvardinę nusikalstama, Tautos genocidą vykdžiusia organizacija, dauguma balsavo prieš arba susilaikė, nes sukilimas buvo nukreiptas prieš sovietinį okupantą, o pastarojo organizatorė ir įkvėpėja buvo SSRS Komunistų partija, kurios padalinys buvo LKP, taigi, balsuojant už rezoliucijos priėmimą, drauge būtų smerkiamas ir SSRS KP padalinys – LKP. Todėl ir prisireikė rezoliucijos redagavimo. Balsuoti už redaguotą rezoliuciją Seimas nusprendė birželio 28 d. Tačiau redaguotos rezoliucijos redakcinė grupė nepateikė, todėl dėl jos balsavimas neįvyko, taigi (Nukelta į 4 psl.)

pamatus iki šių dienų išlikusiems papročiams ir pasaulejautai. Istorijoje užtenka duomenų suprasti, kokio lygio kultūra egzistavo ikikrikščioniškoje aisčių teritorijoje, tačiau nėra tiek medžiagos, kad būtų iki pagrindų atkurtas senasis, ikikrikščioniškasis mūsų protėvių tikėjimas. Galų gale, kyla klausimas – kam to reikia, kam tai naudinga? Atsakymas paprastas – to reikia istorijos perrašinėtojams iš Rytų, t. y. Rusijos. Ką gi, mūsų apsišaukėliai „neopagonys“ tam puikiai pasitarnauja ir prisideda prie putinistinės Rusijos pastangų perrašyti mūsų tautos istoriją.

Prie viso šito pabandykime įsivaizduoti, kokią kartą ugdo Lietuvos „neopagonys“? Jei iš esmės atmetama krikščioniškoji kultūra, tai atmetamas ir Lietuvos valstybingumo istorinis faktas – išeitų, ugdoma karta, kuriai svetimos valstybingumo idėjos!

Kęstutis Šilkūnas

(Atkelta iš 3 psl.)
KAS VERTA IR TEISINGA VALSTYBEI, ABEJONĖSE SKANDINA LIETUVOS SEIMAS, IGNORUOJA SOSTINĖS VALDŽIA

liko galioti Seimo sprendimas – rezoliucijai-pareiškimui nepritarti.

Gėdingas Seimo ir sostinės savivaldybės tūnojimas, kai visuomenė sostinėje Sukilimą mini su pakilimu, kai sukilėlių atminimas pagerbiamas atitinkamais ženklais, netenka abejoti, kad gėdą nusiplauti privalo pačios institucijos.

Bet kai matai, rašo Profesorius, kad sukilimą už laisvę smerkia lyg pačių lietuvių intelektualai – sunku suvokti priežastis. Nebent, kad išsivadavimas iš sovietizmo dar nepasibaigęs.

Karas yra baisus dalykas, ir kiekviename kare būna nežmoniškų žiaurysčių. Tačiau smerkiant karą – taip ir aptariamąjį – nepamirština, kas jį sumanė, susimokė ir pradėjo. Kas sukūrė genocidines ideologijas. Ten didieji nusikaltėliai, kuriems patogu rodyti pirštu į mažesnius. Ir į nusikaltimus, lydinčius didįjį nusikaltimą. Tegu didysis apibūsta, nors jo pasekmėse tebegyvenam.

Lietuvoje iki to karo holokausto nebuvo. Net carinės Rusijos pogromai („bej židov, spasaj Rosiju“) Lietuvos nepalietė, nebent kokią lenkiškai-gudišką Balstogę. Todėl paskirų asmenų bei politinių kontorių kampanijos, neva Lietuvos 1941 m. sukilimas prieš agresorių SSRS turėjęs tikslą niokoti, plėsti, žudyti savus piliečius žydus – nerimtos ir piktybiškos. Kai kas iš to darosi politinį bei materialųjį kapitalą, bet čia atskiras klausimas, galbūt sąžinės.

Verta ir teisinga atskirti pavergtųjų teisę sukilti – ir tos teisės nacionalinį, gal desperatišką, nulaužtą realizavimą – nuo visokių karo meto žiaurysčių, demoralizacijų, neteisysbių. Teigiantys, jog sukilti prieš sovietiją (raudonąjį terorą ir t. t.) buvę neteisinga, jog sukilėliai „neturėję teisės“ kovoti ir žūti – stoja į sovietijos, į stalinines pozicijas. Kai sukilėlius vadina „antitarybininkais“, tai jau melo kloaka.

Šios klaidos, nors ir baisiai nukentėję per holokaustą, Sąjūdžio laikų žydai nedarė. Stoją už Lietuvą. Nesutiko, kad jų kančios atminimas būtų manipuliatorių nukreiptas prieš Lietuvos laisvę. Neturėtų to būti nė dabar.

Seimui ir sostinės valdžiai būtina nedelsiant perskaityti Profesoriaus tekstą, susivokti ir nebedemonstruoti savo gėdos!

Algimantas ZOLUBAS

LIETUVOS PREZIDENTAS PATVIRTINO VYRIAUSYBĖS SUDĖTĮ

Trečiadienis, rugpjūčio 7 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, vadovaudamasis Konstitucija ir atsižvelgdamas į Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio teikimą, pasirašė dekretą, kuriuo patvirtino atnaujintos Vyriausybės sudėtį. Jis taip pat oficialiai pritarė Virginijaus Sinkevičiaus kandidatūrai į Europos Komisijos narius.

„Šios Vyriausybės tikslas yra užtikrinti skaidrią ir tęstinę veiklą. Iki kitų Seimo rinkimų liko ne tiek daug laiko, todėl norėtūsi, kad būtų užbaigti darbai, – sakė valstybės vadovas. – Valdantieji taip pat išdalino nemažai pažadų, kuriuos reikia įgyvendinti.“

Darbus Vyriausybėje tęs šie ministrai:

Elvinas Jankevičius – teisingumo ministras

Raimundas Karoblis – krašto apsaugos ministras

Linas Kukuraičius – socialinės apsaugos ir darbo ministras

Mindaugas Kvietkauskas – kultūros ministras

Linas Antanas Linkevičius – užsienio reikalų ministras

Kęstutis Mažeika – aplinkos ministras

Algirdas Monkevičius – švietimo, mokslo ir sporto ministras

Jaroslav Narkevič – susisiekimo ministras

Andrius Palionis – žemės ūkio ministras

Lietuvos Prezidento Gitano Nausėdos ir Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio spaudos konferencija.
Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

Virginijus Sinkevičius – ekonomikos ir inovacijų ministras

Vilius Šapoka – finansų ministras

Rita Tamašunienė – vidaus reikalų ministrė

Žygimantas Vaičiūnas – energetikos ministras

Aurelijus Veryga – sveikatos apsaugos ministras

Prezidentas tikisi, kad atnaujintoje Vyriausybėje bus išsaugotas tęstinumas ir stabilumas svarbiausiose strateginėse valstybės gyvenimo srityse.

„Tai reiškia, kad galime būti tikri, jog bus tęsiama

Lietuvos užsienio ir saugumo politika, toliau vykdoma atsakinga valstybės finansų stabilumo politika“, – sakė valstybės vadovas, pabrėžęs, kad gerovės valstybės kūrimui būtinas ne vien valstybės išlaidų didinimas, bet ir solidus bei tvarus biudžeto pajamų pamatas.

Pasak Prezidento, tai, kad du iš trijų naujų ministrų iki šiol buvo Seimo frakcijų seniūnai, rodo, kad naujoji Vyriausybė turės daugiau politinio svorio ir galimybių vykdyti Vyriausybės programą.

Permainų atnaujintoje Vyriausybėje turėtų būti ir daugiau, nes į Europos Komisijos narius bus siūlomas ekonomikos ir inovacijų ministras V. Sinkevičius, kurio kandidatūrą šiandien pateikė Vyriausybė.

Prezidentas pabrėžė teigiamai vertinantis V. Sinkevičiaus kandidatūrą ir matantis, kad ji šiuo metu turi įstatymų numatytą politinę paramą Seime. „Tai naujosios Lietuvos politikų kartos atstovas, kuris, tikiu, gali užimti Lietuvai svarbų postą Europos Komisijoje“, – sakė šalies vadovas.

lrp.lt

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA VIENIJA PAJĖGUMUS FORMUOJANT VALSTYBĖS ĮVAIZDĮ PASAULYJE

Lietuvos Vyriausybės kanceliarijoje š.m. liepos 31 d. parašais patvirtintas unikalus Lietuvos komunikacijos rinkoje susitarimas – Vyriausybė ir keturios Lietuvos komunikacijos srities asociacijos sutarė bendradarbiauti formuojant Lietuvos įvaizdį pasaulyje. Lietuvos ryšių su visuomene agentūrų asociacija (RSVA), Lietuvos marketingo asociacija (LiMA), Lietuvos komunikacijos asociacija (LTKA) ir Lietuvos komunikacijos agentūrų asociacija (KOMAA) prisidės prie Vyriausybės kuriamos Lietuvos pristatymo užsienyje 2020–2030 metų strategijos. Pagal susitarimą visos 4 komunikacijos srities asociacijos deleguos po vieną narį į šios strategijos konkur-

Lietuvos Vyriausybės kancleris Algirdas Stončaitis (pirmas iš dešinės) su komunikacijos atstovais. *LRV*

so komisiją, siekiant atrinkti geriausią pateiktą konkursinį pasiūlymą, ir paskirs po vieną narį į Lietuvos įvaizdžio strateginę tarybą, kuri suburta kaip patariamasis organas Vyriausybės kanceliarijoje.

„Džiaugiamės pasiektu susitarimu ir tikime, kad bendradarbiavimas su komunikacijos asociacijomis bus ilgalaikis ir tvarus. Visi siekiame to paties tikslo – kad Lietuvos vardas pasaulyje skambėtų garsiau. Strateginė komunikacija šiaudien vaidina didžiulį vaidmenį,

todėl turime nuspręsti ir susitarti, kaip norime prisistatyti pasauliui“, – sakė Vyriausybės kancleris Algirdas Stončaitis, labai vertinantis komunikacijos rinkos dalyvių sprendimą suvienyti jėgas, siekiant skaidriai ir atvirai formuoti valstybės įvaizdį.

„Ankstesni bandymai kurti Lietuvos įvaizdį baigdavosi nesėkme – turėjome keletą strategijų, kurios būdavo pasmerktos dūlėti stalčiuose, nes patys profesionalai vieni kitus sukritikuodavo. Šįkart

Vyriausybei į pagalbą ateina stipriausi rinkos profesionalai iš skirtingų komunikacijos sričių. Tik suvieniję jėgas galime pasiekti bendro geriausio rezultato, pristatant savo valstybę pasauliui. Svarbu, kad Vyriausybė ėmėsi lyderystės, norėdama sukurti Lietuvos pristatymo užsienyje strategiją. Mes savo ruožtu padėsime valstybės institucijai įgyvendinti projektą toje srityje, kurią mes išmanome geriausiai“, – sakė Lietuvos ryšių su visuomene agentūrų asociacijos (RSVA) tarybos pirmininkė Romualda Stonkutė.

Jos teigimu, tai bus pirmas unikalus projektas, kuomet visi rinkos profesionalai dirbs valstybės vardu.

Lietuvos pristatymo užsienyje 2020–2030 metų strategija leis tikslingai užtikrinti komunikavimą apie Lietuvą tikslinėse užsienio rinkose ir prisidės prie kryptingo Lietuvos įvaizdžio formavimo ir žinomumo didinimo pasaulyje.

LRV

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NAUJIENOS... IŠ LIETUVOS

Vasara jau persirito į antrą pusę, daugelis gyvename praejusių ar dar būsimų atostogų nuotaikomis. Nemažai mūsų, įsikūrusių toliau nuo gimtinės, vasarą keliauja į Lietuvą, o tie žmonės, kurie gyvendami išeivijoje dalį savo laiko skiria lietuviybės išsaugojimo bei puoselėjimo darbams, net būdami Lietuvoje šiai veiklai aukoja dalį savo atostogų: atstovauja išeivijai įvairiuose renginiuose, dalyvauja konferencijose, kursuose, susitinka su valdžios institucijų, visuomeninių organizacijų atstovais ir pan. Ne išimtis ir ši vasara, kuomet nemažai Amerikos lietuvių, lankydami gimtinėje, suspėjo pabūti gausybėje renginių, susitikimų, atstovaudami didžiausiai pasaulyje Lietuvių bendruomenei.

Liepos pradžioje JAV lietuvių bendruomenės (LB) atstovai dalyvavo Nidoje vykusiame Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) Kraštų lie-

Gitano Nausėdos inauguracijos išskilmėse. Katedros aikštėje po iškilmingų Mišių vykusios Lietuvos miestų ir miestelių vėliavų pagerbimo ceremonijos metu buvo pagerbta ir Pasaulio lietuvių bendruomenės vėliava, vienijanti 47 valstybėse esančias lietuvių bendruomenes, 230 lituanistinių mokyklų. Susitikimo su Prezidento inauguracinės komisijos pirmininke Alge Budryte metu A. Urbonavičius perdavė JAV lietuvių bendruomenės sveikinimo J. E. Prezidentui raštą. Inauguracijai skirtame vakariniame priėmime Prezidento rūmuose Filadelfijos LB pirmininkė, šokių šventės išdinininkė Daiva Kazlauskas LR Prezidentui įteikė kvietimą į 2020 m. liepos 3-5 d. vyksiančią Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventę.

JAV lietuvių bendruomenės organizuojamą šokių šventę JAV LB Krašto

JAV lietuviai dalyvavo LR Prezidento inauguracijos iškilmių metu Katedros aikštėje vykusioje Lietuvos miestų ir miestelių bei užsienio lietuvių vėliavų pagerbimo ceremonijoje.

rektorius pavaduotoju Gyčiu Oganausku svarstė tiesioginės šokių šventės transliacijos galimybes.

Susitikus su LRT generaline direktore Monika

LRT laidoje-diskusijoje, pasidalino mintimis apie JAV LB informacijos sklaidos Lietuvoje plėtrą ir aptarė palydovinės televizijos perspektyvas. Susitikime su „YouTube“ platformoje veikiančios internetinės televizijos „Laisvės TV“ atstovais taip pat buvo aptartos informacijos apie JAV lietuvių bendruomenę sklaidos galimybės.

A. Urbonavičius lankėsi Martyno Mažvydo bibliotekoje, kur aptarė tolimesnį bendradarbiavimą, ypač pristatant JAV LB paruoštas parodas. Susitikime su Šiaulių miesto meru Artūru Visocku buvo kalbėta apie pilietiškumo ugdymo programas ir grįžimo į Lietuvą skatinimo galimybes.

Liepos 19 d. JAV LB Krašto valdybos pirmininkas su žmona Raminta lankėsi PLB atstovybėje Vilniuje. Susitikimo metu buvo aptarti liepos 1–4 dienomis Nidoje vykusio PLB ir PLJS lyderių suvažiavimo rezultatai, tolimesnio glaudaus bendradarbiavimo veiklos.

A. Urbonavičius kartu su PLB atstove Lietuvoje Vida Bandis ir užsienio reikalų ministro patarėju Domu Petruliu dalyvavo susitikime su Seimo ir PLB komisijos pirmininku

Antanu Vinkum. Susitikime aptarti pavasarį vykusio referendumo dėl gimimo įgytos pilietybės išsaugojimo rezultatai, rinkimų apygardos, skirtos balsuoti tik užsienyje gyvenantiems lietuviams, steigimo, elektroninio balsavimo galimybės tik užsienyje gyvenantiems lietuviams sudarymo, pagalbos besikuriančioms naujoms lietuvių bendruomenėms klausimai.

Susitikime taip pat aptarti Nidoje vykusio PLB ir PLJS lyderių suvažiavime svarstytų klausimų ir problemų sprendimo būdai. Šiemet prie Pasaulio lietuvių bendruomenės prisijungė Pietų Afrikos Respublikoje, Kipro Respublikoje, Šri Lankos Respublikoje ir Indijos Respublikoje įsikūrusios lietuvių bendruomenės. Kol kas šios jaunos bendruomenės išgyvena tuos pačius įsikūrimo rūpesčius, kokius yra prieš keletą dešimtmečių patyrusi JAV lietuvių bendruomenė, todėl JAV LB pirmininkas A. Urbonavičius įsipareigojo kuo glaudžiau dirbti su jaunomis lietuvių bendruomenėmis, dalintis gerąja išdova tvarkymo, lituanistinių mokyklų steigimo

(Nukelta į 6 psl.)

Seimo ir PLB komisijos pirmininkas: „JAV lietuvių bendruomenės lyderystė nepaprastai svarbi vienijant viso pasaulio lietuvių“. Iš kairės: LR Užsienio reikalų ministro patarėjas D. Petrulis, Seimo ir PLB komisijos pirmininko patarėja Jolita Šedauskienė, Seimo ir PLB komisijos pirmininkas A. Vinkus, PLB atstovė Lietuvoje V. Bandis, JAV LB KV pirmininkas A. Urbonavičius ir Raminta Urbonavičienė.

tuvių bendruomenių ir Kraštų lietuvių jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavime, skirtame Pasaulio lietuvių metams ir Lietuvių Chartos 70-čiui. Atstovai iš 27 šalių sprendė išeivijai svarbius klausimus, ieškant naujų veiklos būdų ir dalinantis gerąja patirtimi. JAV LB galėjo pasidžiaugti didžiausia delegacija ir pristatyti kitais metais Filadelfijos mieste vyksiančią Šiaurės Amerikos lietuvių XVI tautinių šokių šventę. JAV lietuviai į namus parsivežė JAV lietuvių bendruomenei, kaip vienai iš 19 bendruomenių, įkūrusių PLB, garbingai įteiktą Taikos vėliavą. Taip pat tai buvo gera galimybė išeivijos atstovams susitikti, pabendrauti ne tik su kolegomis, bet ir su įvairių Lietuvos institucijų atstovais.

JAV lietuviai turėjo progą dalyvauti LR Prezidento

valdybos pirmininkas A. Urbonavičius ir šventės išdinininkė D. Kazlauskas pristatė Kultūros ministerijos kanceliui Laimonui Ubavičiui, o susitikę su LRT generalinio di-

Garbačiauskaite-Budrienė buvo aptartos LRT galimybės Lietuvos žmones kuo plačiau supažindinti su JAV LB. KV pirmininkas A. Urbonavičius, dalyvavaudamas tiesioginėje

PLB Kraštų Lietuvių Bendruomenių ir Kraštų Lietuvių jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavime dalyvavę JAV lietuviai (iš kairės): A. Urbonavičius, Rimvydas Baltaduonis, Rasa Dooling, R. Urbonavičienė, Tauras Bublys, Rima Žiūraitis, Vesta Valuckaitė, Sigita Šimkuvienė, D. Kazlauskas, Gintaras Karosas, Ingrida Misevičienė, Laurynas Misevičius.

(Atkelta iš 5 psl.)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NAUJIENOS... IŠ LIETUVOS

praktika, kad minint Pasaulio lietuvių metus būtų suburta kuo daugiau po pasaulį išsibarsčiusių lietuvių, sutelktos draugėn jų bendruomenės, stiprinami užsienyje gyvenančių lietuvių ryšiai su tėvyne ir siekiama viso pasaulio lietuvių vienybės.

„Džiaugiuosi šiais metais jaučiamu užsienio lietuvių noru dalyvauti Lietuvos politiniame gyvenime, sprendimų dėl valstybės ateities priėmimo procese,” – sakė komisijos pirmininkas ir diplomatas A. Vinkus ir pabrėžė, kad „tik būdami aktyvūs savo šalies patriotai, pareigingai ir atsakingai išreiškdami savo valią Lietuvoje vykstančiuose rinkimuose sukursime tikrąją vienybę ir gerovę”.

Neseniai iš Lietuvos į Jungtines Valstijas grįžo 9 studentai, birželio 15 d. – liepos 21 d. atlikę stažuotę pagal

programą „Lietuvių išeivijos studentų stažuotė” (LISS), kurią vykdo JAV lietuvių bendruomenė. Ši programa suteikia studentams galimybę stažuotis pagal savo pasirinktą profesiją, patobulinti lietuvių kalbos žinias ir susipažinti su Lietuvos kasdieniniu bei kultūriniu gyvenimu ir šiose srityse vykstančiais pokyčiais.

„Džiaugiamės, kad norinčių dalyvauti stažuotėse Lietuvoje studentų skaičius vis auga. Nuo LISS įkūrimo praėjus daugiau nei dešimtmečiui programoje jau dalyvavo daugiau nei penki šimtai studentų ir moksleivių. Stažuotė sukuria programos dalyviai gali kur kas geriau pažinti Lietuvą, jos vidinius procesus bei sustiprinti savo socialinius ryšius. Taip Lietuva jiems tampa dar artimesnė. Taip pat LISS programa turi intensyvią kultūrinę programą – studentai keliauja po Lietuvą, susitinka su šviesiais Lietuvos žmonėmis, taip giliau suvokdami lietuvių tapatybę. Taip pat jie atranda kuriančią, aukštųjų techno-

LR Prezidentą Gitaną Nausėdą šventiniame inauguracijos renginyje sveikino (iš kairės): L. Misevičius, V. Bandis, PLB pirmininkė Dalia Henke, D. Kazlauskas, Lietuvos liaudies kultūros centro Tautinio kostiumo specialistė Danutė Keturakienė.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas A. Urbonavičius (antras iš kairės) ir šventės iždininkė D. Kazlauskas (pirma iš dešinės) Kultūros ministerijos kancleriui Laimonui Ubavičiui pristatė būsimą šokių šventę. Susitikime dalyvavo URM Užsienio lietuvių departamento direktoriaus pavaduotoja Lina Žukauskaitė.

logijų vakarietišką Lietuvą – lankosi biomedicinos, lazerių įmonėse, aukštųjų technologijų mokslo centruose,” – sako LISS programos vadovė Romena Čiūtienė.

Pasak JAV LB KV pirminko A. Urbonavičiaus, aplankiusio programos dalyvius Lietuvoje, šie jaunuoliai, sėkmingai baigę stažuotę, ne tik papildė savo gyvenimo aprašymą darbo Lietuvoje patirtimi, bet ir gauna universitetinių kreditų, kadangi JAV lietuvių bendruomenė bendradarbiauja su Lietuvos universitetais: nuo 2010 m. – su Vytauto Didžiojo universitetu, nuo 2017 m. – su Vilniaus universitetu ir Vilniaus Gedimino technikos universitetu.

Tuo metu JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė, JAV lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė”

JAV lietuviai į namus parsivežė JAV Lietuvių Bendruomenei įteiktą Taikos vėliavą: (pirmoje eilėje iš kairės) Regina Narušienė, Sigita Šimkuvienė, Arvydas Urbonavičius, Ingrida Misevičienė; (antroje eilėje iš kairės) Rasa Dooling, Raminta Urbonavičienė, Tauras Bublys; (trečioje eilėje iš kairės) Rimvydas Baltaduonis, Laurynas Misevičius, Vida Bandis.

LISS programos dalyviai su JAV LB KV pirmininku A. Urbonavičium (pirmas iš dešinės), programos vadove R. Čiūtienė (pirma iš kairės) ir atlikėju Jurgiu Didžiuliu (ketvirtas iš dešinės).

įkūrėja Auksė Motto birželio 27 d. susitiko su Panevėžio miesto savivaldybės, švietimo atstovais, Beržų progimnazijos pradinių klasių mokytoja eksperte Jolanta Vaitkevičienė, kuri skaitys paskaitą šių metų mokytojų kursuose „Dainavos” stovykloje. Susitikime pristatyta Panevėžio švietimo sistema, domėtasi miesto pasirengimu grįžusių mokinių iš užsienio integracijai, pristatytos projekto „Globalus Panevėžys” gairės, kalbėta apie JAV LB Švietimo tarybos veiklą, apie galimus bendrus projektus su JAV lituanistine mokykla „Lietuvėlė” bei JAV LB Švietimo taryba ir kt.

Švietimo tarybos pirmininkė, JAV lituanistinės mokyklos

„Lietuvėlė” direktorė A. Motto kartu su šios mokyklos mokiniais ir Panevėžio Beržų progimnazijos vaikais dalyvavo tarptautinėje stovykloje „Aš ir tu – mes kartu”, kuri vyko Rokiškio rajone esančiame Ilzenbergo dvare. Stovykloje vaikai turėjo pažintinių ekskursijų ir įvairiausių edukacinių užsiėmimų, susijusių su Lietuvos tradicijomis, papročiais, tautodaile. A. Motto yra šios stovyklos sumanytoja.

Visi šie bendri projektai, susitikimai, dalyvavimas Lietuvos įvykiuose liudija, kad Lietuva yra viena, – tai savo kalboje inauguracijos metu pabrėžė ir LR Prezidentas Gitanas Nausėda.

JAV LB informacija

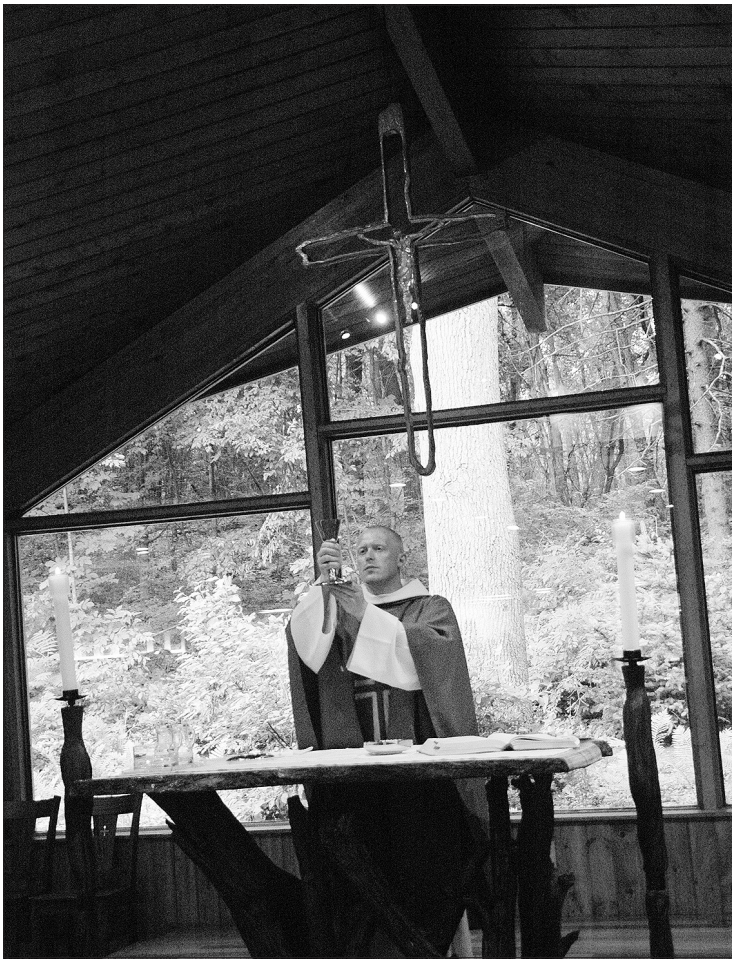
LIETUVIŲ BEVERLY SHORES KLUBE PAMINĖTOS 86-OSIOS „LITUANICA” SKRYDŽIO METINĖS

Audringą liepos 21 dienos popietę, 2 val. po p., po sekmadienio šv. Mišių, kaip įprasta kiekvieno mėnesio trečiąją sekmadienį aukojamų kunigo Gedimino Keršio, Amerikos lietuvių Beverly Shores, Indiana, klubo nariai susirinko „Lituanica” parke paminėti 86-ųjų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą metinių, kur, siaučiant audrai ir merkiant liūčiai, šalia paminklinio akmens, įamžinančio „Lituanica” skrydį, buvo sugiedotas Lietuvos valstybės himnas.

Prasidėjus šv. Mišioms kunigas Gediminas Keršys

Siaučiant audrai ir merkiant liūčiai šalia paminklinio akmens, įamžinančio „Lituanica” skrydį, buvo sugiedotas Lietuvos valstybės himnas.

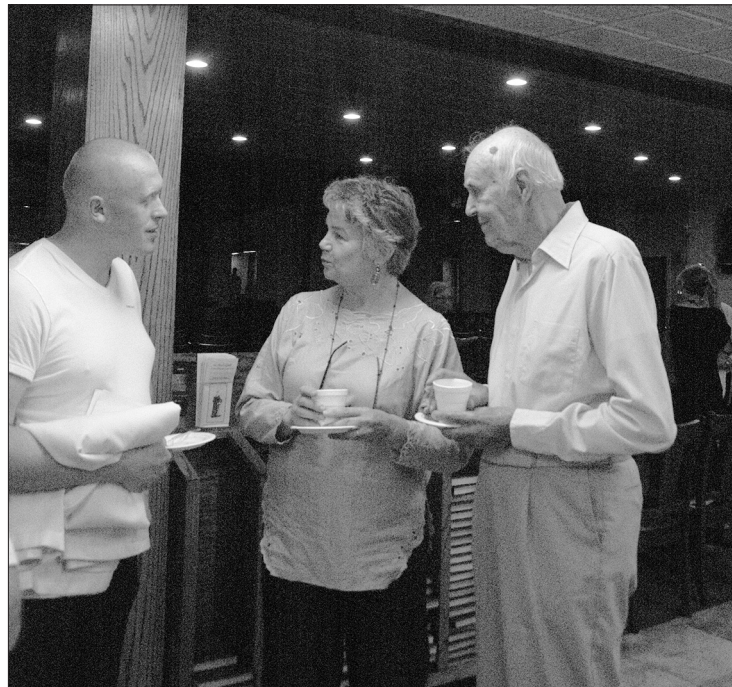

Kunigas Gediminas Keršys, aukodamas šv. Mišias, priminė prieš 86-erius metus įvykusį „Lituanica” skrydį.

priminė, kad prieš 86-erius metus, 1933 m. liepos 17-ąją, tokią pat audringą kaip tądien, S. Darius ir S. Girėnas lėktuvu „Lituanica” išskrido iš Niujorko į Kauną ir įveikę Atlanto vandenyną žuvo lėktuvui nukritus Soldino miške. Beje, tuo pat metu liepos 15-ąją siautusi audra sudaužė ir pirmąjį tarpukario Lietuvos jūrų skautų mokomąjį burlaivį „Budys”, prazudydama tris įgulos narius.

Pasibaigus šv. Mišioms klubo pirmininkė Rūta Sidabrienė Šv. Onos bažnyčioje susirinkusiuosius pakvietė į „Lituanica” parką paminėti S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą metines, trumpai primindama šio parko istoriją: „Indianos valstijoje esančio Mičigano ežero pakrantė primena Baltijos jūros paplūdimius, kas, manau, ir skatino šioje vietovėje burtis lietuviams. Vienas iš gausesnių lietuvių telkinių buvo Beverly Shores, kur ir įsikūrė lietuvių klu-

bas. Klubui rengiantis minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 50-metį buvo nuspręsta miesteliui priklausantį 7 akrų parką, esantį tarp pirmos ir antros kopų, prašyti pavadinti „Lituanica” vardu siekiant įamžinti legendinių lakūnų Stepono Dariaus

Iš kairės: kunigas Gediminas Keršys, Lietuvių Beverly Shores klubo pirmininkė Rūta Sidabrienė ir inžinierius Kęstutis Sidabras.

ir Stasio Girėno skrydį per Atlantą. Gavus leidimą, 1968 metų vasario 16 dieną įvyko „Lituanica” parko „krikštynos”, po kurių klubo nariai ėmėsi darbo: steigė komitetus, organizavo įvairius renginius lėšoms rinkti. Architektas Erdvinas Masiulis parengė parko planą, o skulptorius Juozas Bakis sukūrė 28-ių pėdų aukščio į dangų besiveržiančią metalo skulptūrą, simbolizuojančią palūžusiais sparnais lėktuvą, kuri buvo įbetonuota ežere. Beverly Shores lietuvių klubo narių pastangomis buvo sukaupotos gana didelės lėšos ir 1971-ųjų vasarą atidengtas paminklas, įamžinęs „Lituanica” skrydį”.

„Lituanica” parke susirinkusiems renginio svečiams inžinierius Rimantas Kunčas-Žemaitaitis išdalijo 70-osioms „Lituanica” skrydžio metinėms paminėti savo paties išleisto voko kopiją ir aprašymą, Filatelistų draugijos „Lietuva” 2003 m. pristatytus parodoje *LITHPEX XXIX STA*, Chicago, ir visus, nepabūgusius lietaus, įtraukė į nesibaigiančias diskusijas apie legendinių lakūnų skrydį: „Tai vienas tiksliausių tuometinių skrydžių visoje aviacijos istorijoje, galėjęs prilygti tik JAV aviatoriaus,

Ežere įbetonuota į dangų besiveržianti metalo skulptūra, simbolizuojanti palūžusiais sparnais lėktuvą.

rašytojo, išradėjo bei tyrinėtojo Č. A. Lindbergo skrydžiui. Svarbia žūties priežastimi laikoma tai, kad Soldino (19 km į š. rytus) kaiminystėje esančioje Berlinchen (dabar Barlinek) gyvenvietėje, kuri buvo Lenkijos pasienio, vadinamo *Dancigo koridoriui*, ruožas, veikė sustiprintos priešlėktuvinės gynybos dalinys. Bei tai, jog tose apylinkėse būta koncentracijos stovyklos, kurioje kalėjo nemažai A. Hitlerio politinių priešų. Taigi pasienio sargyba vykdė įsakymą šaudyti į kiekvieną Vokietijos sieną kirtusį orlaivį. Tai patvirtina ir prieš tai įvykusios 5 katastrofos, tarp kurių buvo 12 km nuo Soldino prieš metus įvykusi latvių orlaivio ir jo įgulos, skridusių iš Rygos į Afriką, žūtis. Taigi, neįspėjus čionykštės gynybos dalinio vadovybės, lėktuvas „Lituanica” Berlinchen apylinkėse buvo

pašautas, ką pradžioje buvo patvirtinęs ir Vokietijoje leidžiamas savaitraštis „Neuer Vorwärts”, remdamasis pirmomis žiniomis iš Soldino”.

Renginį užbaigė perskaityti S. Dariaus dukters Nijolės Dariūtės-Maštarienės žodžiai: „Tiriant katastrofos priežastis, iškilę svarstymai dėl pašovimo turėjo daugiau politinį aspektą. Spaudoje sukeltas triukšmas užgožė mūsų lakūnų atlikto žygdarbio svarbą.” Po kalbų, šalia S. Dariaus ir S. Girėno skrydžiui atminti skirto paminklinio akmens, nepaisant iki paskutinio siūlo merkiančios liūtės, buvo sugiedotas Lietuvos valstybės himnas.

Pasibaigus iškilmingajai renginio daliai Lietuvių Beverly Shores klubo nariai diskusiją tęsė šalia Mičigano ežero esančiose pavėsinėse, kur šiltas ir nuoširdus bendravimas iki vėlaus vakaro neleido išsiskirstyti.

LINGVISTIKOS STUDIJOS ŠIUOLAIKINIAM ŽMOGUI: KVIETIMAS KITAIP STUDIJUOTI LIETUVIŲ KALBĄ

Kazimiero Simonavičiaus universitete kuriasi ateities lingvistų bendruomenė. „Ateities lingvisto“ konkurso nugalėtojų apdovanojimo ceremonijoje kalba kalbos technologijų bendrovės „Tildė“ direktorė Renata Špukienė. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės į dešinę: rašytoja Vilė Vėl (Vilija Dalidienė), Palangos senosios gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Jūratė Galinauskienė, Kretingos Jurgio Pabrėžos gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Iritė Lapinskienė, programos vadovė prof. Jolanta Zabarskaitė, socialinis programos partneris „Menų forto“ vadybininkas, aktorius Tauras Čižas.

Saveen Randula Premawardhane nuotr.

Šiuo metu Lietuvoje vyksta stojamieji egzaminai. Mūsų laikraščiui pasidomėjus, kokios naujos studijų programos yra siūlomos, dėmesį patraukė lingvistikos studijos, kurias „Dirvai“ pristato studijų programos vadovė kalbotyros prof. Jolanta Zabarskaitė.

Kaip ir visas pasaulio kalbas, taip ir lietuvių kalbą, veikia trys nauji veiksniai: tai globalizacija, internetas ir socialinių tinklų išsivystymas. Kai pasaulio *lingua franca* tapo anglų kalba, kartais gali atrodyti, kad kitų kalbų, tarp jų ir lietuvių, vaidmuo sumenko. Ir jauni žmonės kartais sako, kad lietuvių kalbos jiems gyvenime visiškai neprireiks. Tačiau taip galvoti yra didžiulė klaida. Globalizacijos ir interneto epochoje labiausiai vertinamas – kas? – išskirtinumas, originalumas, kūrybiškumas, naujos idėjos. Kitaip sakant, tau nebereikia turėti fabriko, jei nori gaminti batus. Jus pagamins bet kurioje pasaulio šalyje, prekiauti taip pat galėsi visame pasaulyje, tereikia turėti internetą ir ... gerą idėją,

kad batai būtų išskirtiniai ir gerai perkami. O geriausios idėjos slypi – kur? Kalboje! Kiekviena kalba yra naujų idėjų šaltinis. Ir mūsų senoji, skambioji kalba kaip kempinė yra susiurbusi unikalią Lietuvos istorinę patirtį, vienetinę kultūrą ir etnokultūrą, nepakartojamus gyvenimo būdo ypatumus. Ne veltui sakoma, kad kalbos mokėjimas reiškia pasaulio pažinimą ir – pridėsimė – jo efektyvų panaudojimą. Jei turėsime žinių ir gebėjimų kaip kalbos unikalumą panaudoti, ne tik išplėsime pasaulio pažinimo horizontus, bet ir gausime konkrečių ekonominių ir socialinių naudą. Šiuolaikinis kalbos išmanymas leidžia su(si)kurti išskirtinumą ir viešame, ir privačiame gyvenime.

Kur to galima išmokti? Kazimiero Simonavičiaus universitete Vilniuje yra sukurta inovatyvi Lingvistikos studijų programa, kurioje suderinti iš pirmo žvilgsnio sunkiai suderinami dalykai, pavyzdžiui, šiuolaikiniai kalbos tyrimo metodai ir ekonomika; kūrybinis rašymas ir integruota

marketingo komunikacija, kalbos mokymosi metodikos ir socialinių tinklų vadyba.

Tai puikios studijos kūrybiškiems žmonėms. Tai gali būti ir pirmosios studijos, ir

tobulas antras bakalauro intelektualiams profesionalams, kurių darbe svarbų vaidmenį vaidina kalba.

Labai svarbu ir tai, kad studijuojantieji gauna išsamų lietuvių kalbos žinių paketą. Nors daugiausia dalykų dėstoma lietuvių kalba, kviečiami ne tik tie, kurie puikiai moka lietuvių kalbą, bet ir tie, kurie nori ją gerai išmokti, taip pat gauti bazinės kalbotyros, komunikacijos, rinkodaros ir kt. žinias.

Lingvistikos studijos yra *super* šiuolaikinės ir orientuotos į ateitį. Tai ateities išsilavinimas visiems, kas naudojasi kalba savo darbe – nuo projektų rengimo iki startuolių kūrimo, nuo socialinių tinklų vadybos iki marketingo. Dėsto geriausi savo sričių ekspertai iš Lietuvos ir užsienio.

Studijuojami dalykai: lingvistikos istorija ir teorija; komunikacijos ir medijų teorijos; fenomenologija; dirbtinės kalbos; dialoginis seminaras; ekonomikos teorija; fonetika ir fonologija; globalizacija ir

vieninga komunikacinė erdvė; integruota marketingo komunikacija; kalbos industrijos ir inovacijos; kalbos politikos; kalbos vizualizavimas; kompiuterinė lingvistika; lietuvių kalbos istorija; lingvistiniai tyrimo metodai; lotynų ir graikų kalbų pagrindai; morfologija ir žodžių daryba; pasaulio kalbos; pragmatika; semantika; sintaksė; sociolingvistika; šiuolaikinės lingvistikos teorijos; kūrybinis rašymas ir kt.

Jei norime išsaugoti savo tapatybę globaliame pasaulyje, stiprinti kalbą, būti išskirtiniai, turime naujai pažvelgti į kalbos studijas ir ruošti lingvistus, kurie dirbs kalbos analitikais ir kalbinių idėjų kūrėjais IT kompanijose, viešųjų ryšių ir reklamos srityse, bus naujos kartos *copy-writer*, kurs lietuvišką dirbtinį intelektą ir integruotas asmenybės tobulėjimo programas.

Pradėti studijuoti galima dar šiemet. Tiesioginis priėmimas į šią studijų programą vyks iki rugsėjo 1 dienos.

<http://www.ksu.lt/priemimas/bakalauro-studijos/lingvistika/>

Parengė Živilė Gurauskienė

„Ateities lingvisto“ konkurso moksleiviams nugalėtojų apdovanojimas Kazimiero Simonavičiaus universitete. Iš kairės į dešinę: Lingvistikos programos vadovė prof. Jolanta Zabarskaitė, pirmos vietos laimėtoja Laineda Vainauskaitė, Kretingos Jurgio Pabrėžos universitetinės gimnazijos III C klasės moksleivė, jos mokytoja Iritė Lapinskienė, kalbos technologijų bendrovės „Tildė“ direktorė Renata Špukienė, VLKK pirmininkas Audrys Antanaitis, asociacijos „Lituanistų sambūris“ valdybos narė, rašytoja Vilė Vėl (Vilija Dailidienė).

Saveen Randula Premawardhane nuotr.

RESTAURUOJAMI DU KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI. JIEMS SKIRTA PER MILIJONĄ EURŲ

Europos Komisijai patvirtinus Europos kaimynystės Lietuvos ir Rusijos Kaliningrado srities pasienio bendradarbiavimo programą, per porą metų Tolminkiemyje žadama sutvarkyti pasaulietinės lietuvių literatūros pradininko Kristijono Donelaičio memorialinio muziejaus kompleksą ir bažnyčioje įrengti naują ekspoziją.

Šakių rajone bus restauruotas ir kultūriniam turizmui pritaikytas devyniolikto amžiaus Kidulių dvaro svirnas. Abiem kultūros paveldo objektams

restauruoti skirta per milijoną eurų.

Lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio memorialinio muziejaus kompleksas Tolminkiemyje, spalį minėsiantis 40-etį, po iškilmių bus uždarytas restauracijai.

Galimybė sutvarkyti nešildomą bažnyčią, kurios kriptroje „Metų“ poemos ir pasakėčių autorius palaidotas, atsirado Europos Komisijai patvirtinus Lietuvos ir Kaliningrado srities bendradarbiavimo per sieną programą ir lėšų.

„Ieškojome galimybių,

iš kur paimti lėšas, juolab, kaip tas lėšas investuoti kitoje valstybėje, Donelaičio memorialinis muziejus ne tik Lietuvai svarbus, bet ir pačiai Kaliningrado sričiai“, – aiškina Lietuvos kultūros atašė Kaliningrade Raminta Gecevičienė.

„Dar rugsėjį vyks dailės pleneras, kuriame dalyvaus 16 menininkų. 8 – iš Rusijos ir tiek pat iš Lietuvos – profesionalūs dailininkai ir pradedantys. Plenero dalyviai po vieną tapybos darbą dovanos Donelaičio muziejui. Taip

pat dar šiemet organizuosime 4 kilnojamasias parodas – 2 – Lietuvoje, Šakiuose ir Marijampolėje“, – pasakoja Istorijos ir meno muziejaus direktoriaus pavaduotoja Olga Ščeglova.

Už pusę milijono eurų bažnyčioje bus įrengtas geoterminis šildymas, sutvarkyti inžineriniai tinklai, viešosios erdvės, Kristijonui Donelaičiui įrengta nauja ekspozicija – šiame krašte jis kūrė ir dirbo beveik 40 metų.

Tikimasi, kad atnaujintas Donelaičio memorialinio muziejaus kompleksas sulauks daugiau turistų. Jau dabar,

įvedus nemokamą elektroninę vizą, išaugo turistų iš Lietuvos srautai.

Taip pat bus tvarkoma senoji klebonija, kurioje įrengta Mažosios Lietuvos istorijos ekspozicija.

„Stogas, langai, durys, visi inžineriniai tinklai bus keičiamas, taip pat inžineriniai tinklai sodybos teritorijoje tarp bažnyčios ir buvusios klebonijos, taip pat bus paliktas rezervas ir našlių namui perspektyvoje“, – sako Nemuno euroregiono Marijampolės biuro vadovas Gintanras Skamaročius.

Rūta Lankininkaitė, LRT TV naujienų tarnyba, LRT.lt

ASMIK GRIGORIAN – EDINBURGO TARPTAUTINIO FESTIVALIO PAŽIBA

Iko Freese nuotr.

Rugpjūčio 15-17 dienomis žymiausia Čaikovskio opera „Eugenijus Oneginas“ atkeliauja į Edinburgo tarptautinį festivalį kartu su operos pasaulio numylėtine Asmik Grigorian. 2019 m. Asmik tapo Geriausią metų operos soliste, o Austrijos muzikinio teatro apdovanojimai suteikė atlikėjai Geriausio pagrindinio vaidmens titulą.

Liepos 19 dieną atlikėja atvėrė BBC Proms 2019 sezoną atlikusi soprano partiją Janačecko didingose „Glagolitinėse mišiose“. Šįkart režisieriaus Barrie

Kosky pastatytoje operoje „Eugenijus Oneginas“ ji pristatys ikonišku tapusį Tatjanos vaidmenį.

Šio sezono „Eugenijus Oneginas“ žymi vokiečių operos kompanijos „Komische Oper Berlin“ sugrįžimą ir kartu pristato savo naująjį meno vadovą Ainārs Rubiķis. Latvių kilmės dirigentas į savo pirmą „Komische Oper Berlin“ sezoną planuoja įtraukti tokias operas kaip „Mirės miestas“, „Užburtoji fleita“, „Meilė trims apelsinams“ ir daugiau.

Įkurtas 1947 metais, tarptautinis Edinburgo festivalis trims savaitėms pristatys programą su labiausiai nusipelnusiais atlikėjais iš šokio, operos, muzikos ir teatro pasaulių.

Pasirodymas įvyks Edinburgo Festival Theatre, adresu 13-29 Nicolson Street, Edinburgas, EH8 9FT.

Daugiau informacijos apie renginį: <https://www.eif.co.uk/whats-on/2019/onegin>.

Lietuvos kultūros atašė Jungtinėje Karalystėje pranešimas spaudai

MŪSŲ DAINOS

*Senovėje sukurtas dainuojam daineles.
Jos linksmina, ramina ir guodžia širdes.
Gi dainose tiek daug gilių jausmų išlieta
Ir ką girdi, tas širdyje ilgai, ilgai palieka....*

*Motulė savo kūdikėlių dainomis liūliuoja,
Ir mylimieji savo meilės ilgesius dainuoja.
Sieloje palieka atgarsiais daina skambi,
Užtai lietuviams nuo senovės ji tokia brangi...*

*Dainuojam apie sesę, baltą lelijėlę,
Ir apie jauną brolių, rausvą dobilėlį.
Močiutę brangią, lino drobių audėjęlę,
Apie tėvelį, gimtosios žemės artojęlį...*

*Rūtų darželiai dainose dažnai minėti.
Žali miškai mūsų dainių buvo numylėti.
Paukštelių čiulbesiai, tai nuostabiausia dovana.
Kaip mums šventai brangi lietuviška daina....*

*Gražina Stauskienė,
2007 m. gegužė, Toronto*

MINISTRAS L. LINKEVIČIUS SUSITIKO SU IŠ KAZACHSTANO SUGRĮŽUSIAIS „MISIJA SIBIRAS 2019“ DALYVIAIS

Laikinais einantis pareigas užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius susitiko su „Misija Sibiras‘19“ dalyviais. **LR URM**

Liepos 29 dieną laikinai einantis pareigas užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius susitiko su „Misija Sibiras‘19“ dalyviais, kurie grįžo iš ekspedicijos Kazachstane. Šiais metais šešiolikos žmonių komanda planavo vykti į Krasnojarską, tačiau antrus metus iš eilės sulaukė neigiamo atsakymo dėl vizų vykti į Rusiją.

„Laimei, projektas gyvuoja. Sugrįžote į Lietuvą sėkmingai įvykdę ypač svarbią misiją, kuri turi prasmę kiekvieno iš jūsų gyvenime, taip pat ir Lietuvos istorijai. „Misijos Sibiras“ veikla yra prisilietimas prie tautos tragedijos“, – sakė ministras L. Linkevičius.

„Misija Sibiras“ komanda šiemet aplankė lietuvių kalinimo ir tremties vietas Karagandos ir Jekibastūzo apylinkėse, ieškojo kapų Nur Sultano kapinėse. Misija aplankė 18 kapinių ir sutvarkė apie 120 lietuvių kapų, pastatė du kryžius ir du koplytstulpius.

Susitikime su ministru ekspedicijos dalyviai pasidalijo jautria istorija apie Karagandoje surastą kapą, kuriame palaidota vos 8 mėnesių sulaukusi 93 metų politinio kalinio Jurgio Dirvonskio dukra Nijolė. Dalyviai turėjo tik 70 metų senumo kapo nuotrauką, o žemėlapi atstojo J. Dirvonskio prisiminimai.

„Misijos Sibiras“ projekto vadovai išsakė padėką Kazachstano ambasadai Vilniuje ir kelionėje sutiktiems Kazachstano gyventojams. Kaip ir pernai, komandai visos ekspedicijos metu ypač padėjo Lietuvos garbės konsulas Karagandoje Vitalijus Tvarijonas.

Tikslių duomenų nėra, bet manoma, kad Karago lageriuose Kazachstane galėjo kalėti apie 90 tūkstančių tautiečių. Kazachstane iki šiol gyvena maždaug 5 tūkstančiai lietuvių, dauguma jų – ištremtieji ar buvę politiniai kaliniai.

LR URM

BALTIJOS KELIO 30-MEČIUI – SPECIALŪS RENGINIAI

Baltijos kelias, 1989 m. rugpjūčio 23 d.

ELTA

Baltijos kelias – didžiausia ir svarbiausia pilietinė iniciatyva, išreiškianti Baltijos šalių nepriklausomybės atgavimo siekį. 1989 m. rugpjūčio 23 d. beveik du milijonai žmonių susikibę rankomis stojo į 600 km ilgio Baltijos kelią, nusidriekusį per Lietuvą, Latviją ir Estiją, taip parodydami, kad yra vieningi siekdami laisvės. Po 20 metų šią taikią pilietinę iniciatyvą liudijančių dokumentų kolekcija buvo įrašyta į UNESCO tarptautinį registrą „Pasaulio atmintis“. Šis stiprus brolybės, vienybės ir bendro tikslo jausmas tapo svarbiu politiniu veiksniu, kuris padėjo atkurti Baltijos šalių nepriklausomybę.

Rugpjūčio 23 d. sukanka 30 metų nuo masinės Baltijos tautų akcijos „Baltijos kelias“, pranokusios visus organizatorių lūkesčius. 2 milijonų žmonių rankų grandinė sujungė 620 kilometrų nuo Vilniaus iki Talino.

Baltijos kelias – didžiausia ir svarbiausia akcija, išreiškianti Baltijos šalių nepriklausomybės atgavimo siekius, tačiau ji nebuvo pirmoji. 1986 m. birželio 14 d. Rygoje prie Laisvės paminklo buvo minima 1941 m. trėmimų aukų atminimo diena. Paskui buvę Baltijos šalių politiniai kaliniai susitarė dėl bendros atminimo akcijos rugpjūčio 23 d. visose

trijose Baltijos respublikose.

1987 m. rugpjūčio 23 d. vyko mitingai Vilniuje, Rygoje ir Taline – kiekviename jų dalyvavo keli tūkstančiai žmonių. Taline vykęs mitingas buvo taikus, tačiau Rygos ir Vilniaus mitingų metu nepavyko išvengti didelių susidūrimų su milicija, buvo sulaikyti keli šimtai žmonių.

1988 m. rugpjūčio 23 d. atminimo akcijos vyko jau vadovaujant nacionaliniams judėjimams ir subūrė dešimtis tūkstančių žmonių. Baltijos šalių atgimimas iš entuziastų judėjimo virto visais tris šalis vienijančiu judėjimu.

www.thebalticway.eu/lt

PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI - 145: FAKTAI IR ŽMONĖS

**Lietuvos Respublikos Prezidentas
Antanas Smetona
1874-1944**

LR Seimas paskelbė 2019 metus Lietuvos Tarybos Pirmininko, Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos metais. Šiais metais sukanka 145 metai, kai gimė, ir 100 metų, kai buvo išrinktas vienas iškiliausių Lietuvos visuomeninkų ir intelektualų, modernios valstybės kūrėjas, Vasario 16-osios Akto signataras, pirmasis Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona.

Prasminga prisiminti pagrindinius istorinius faktus apie A. Smetonos asmeninį gyvenimą, jo viešąją veiklą, kad galėtume įsigilinti ir labiau suprasti jo vertybes, lūkesčius, idealus bei susiformuotume savąją nuomonę apie šios asmenybės svarbą šiandieninėje Lietuvoje.

Antanas Smetona gimė 1874 m. rugpjūčio 10 d. Aukštaitijoje, Užulėnio kaime, Taujėnų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Jo tėvas Jonas Smetona (1832-1885) ir mama Julijona Kartanaitė-Smetonienė (1838-1905) buvo mažžemiai valstiečiai, kurie be Antano savo šeimoje dar augino sūnus Igną Smetoną (1860-1934), Motiejų Smetoną (1863-1943), Joną Smetoną (1864-1865), Liudviką Smetoną (1865-?), Juožą Smetoną (1869-?) ir dukteris Marijoną Smetonaitę-Jasiukonienę (1866-1940), Mortą Smetonaitę-Krikštaponienę (1871-1950) ir Julijoną Smetonaitę (1878-1962).

1888 m. A. Smetona baigęs Taujėnų pradžios mokyklą įstojo į Palangos progimnaziją, kurią baigė 1893 m. Tais pačiais metais nuvežė savo dokumentus į Žemaičių kunigų seminariją Kaune, bet vėliau persigalvojo ir įstojo į

Mintaujos (dabar Jelgava) gimnaziją. A. Smetona gimnazijoje dalyvavo slaptoje „Kūdikio draugijos“ veikloje, o aštuntoje klasėje buvo iš jos pašalintas už atsisakymą viešai melstis rusų kalba. 1897 m. A. Smetona įstojo į vieną iš Peterburgo gimnazijų, ją baigęs – į Peterburgo universiteto Teisės fakultetą. 1899 m. už dalyvavimą protestuose dėl studentų teisių varžymų buvo suimtas, dvi savaites kalintas

ir ištremtas į Vilnių. 1902 m. Peterburge A. Smetona vėl buvo suimtas ir pasodintas į kalėjimą, tačiau po dviejų savaičių, trūkstant įkalčių bylai sudaryti, paleistas. Tais pačiais metais jis baigė studijas ir, kaip vienas iš nedaugelio to meto lietuvių intelektualų, turinčių aukštojo mokslo diplomą, grįžo į Lietuvą.

1902 m. Vilniuje jis pradėjo verstis advokato praktika, 1903–1915 m. dirbo Vilniaus Žemės ūkio banke.

1904 m. Vilniaus šv. Rapolo bažnyčioje jis susituokė su bajoraitė Sofija Chodakauskaite (1884-1968). Vilniuje gimė A. Smetonos dukros Marija Danutė Smetonaitė-Valušienė (1905-1993), Birutė (1906-1909) bei sūnus Julius Ringaudas (1913-1974).

Vilniuje A. Smetona dalyvavo įvairių draugijų veikloje: Vilniaus lietuvių savitarpinės pašalpos draugijoje, Vilniaus kanklių draugijoje, Vilniaus aušros apšvietos draugijoje, Lietuvių dailės draugijoje, Lietuvių mokslo draugijoje,

Vilniaus lietuvių Rūtos susivienijime, Lietuvių draugijoje nukentėjusiems nuo karo šelpti. Priklausė Lietuvių demokratų partijai, kuriai atstovavo 1905 m. gruodžio 4-5 d. Didžiajame Vilniaus Seime.

1908 m. A. Smetona tapo laikraščio „Viltis“ redaktoriumi, leido ir redagavo dvisavaitinį žurnalą „Vairas“. 1916 m. A. Smetona pirmininkavo Lozanos lietuvių konferencijoje, o 1917 m. tapo laikraščio „Lietuvos aidas“ steigėju ir redaktoriumi.

1917 m. rugsėjo 18–22 d. vykusioje Lietuvių konferencijoje Vilniuje A. Smetona buvo išrinktas Lietuvos Tarybos, o vėliau – Valstybės Tarybos pirmininku, buvo vienas 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarų.

1919 m. balandžio 4 d. Kaune Valstybės tarybos nariai slaptame balsavime, (už A. Smetoną balsavo 25 iš 28) jį išrinko valstybės prezidentu. 1919 m. balandžio 6 d. Antanas Smetona prisiekė tapdamas pirmuoju Lietuvos valstybės Prezidentu ir šias pareigas ėjo iki 1920 m. birželio 19 d. Iš pradžių Prezidentas rezidavo Laisvės alėjoje Nr. 6, o nuo 1919 m. rugsėjo 1 d. Prezidento rezidencija įsikūrė buv. Kauno gubernijos gubernatūros rūmuose. Pasitraukęs iš prezidento pareigų A. Smetona su šeima apsigyveno Maironio bute Muziejaus gatvėje.

1921 m. jis buvo paskirtas Lietuvos delegacijos sienoms su Latvija nustatyti pirminku, o 1923 m. – Lietuvos Vyriausybės aukštuoju įgaliotiniu Klaipėdos kraštui, tačiau vėliau iš šių pareigų pasitraukė.

1920–1926 m. A. Smetona redagavo „Lietuvos balsą“, „Lietuvių balsą“, „Tėvynės balsą“, „Krašto balsą“, „Vairą“, „Tautos vairą“.

Pastebėtina, kad A. Smetona yra prisidėjęs norminant lietuvių kalbą, būdamas teisininkas turėjo išskirtinį, savitą, vaizdingą kalbos stilių ir siekė intensyviai vartoti lietuvių kalbą viešojoje bei privačioje erdvėse.

1923 m. lapkričio mėn. A. Smetona, kaip žurnalo „Vairas“ redaktorius, išspausdino kritišką prof. A. Voldemaro straipsnį apie vyriausybę ir buvo nubaustas 2000 litų bauda. A. Smetona, negalėdamas sumokėti baudos, buvo suimtas ir įkalintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime kelioms dienoms, kol jo rėmėjai surinko reikalingą pinigų sumą baudai apmokėti.

A. Smetona aktyviai dalyvavo Lietuvos šaulių sąjungos veikloje. 1922 ir 1926 metais buvo išrinktas LŠS garbės teismo nariu, o 1923 m. LŠS Centro valdybos nariu. 1936 metais tapo LŠS Garbės šauliu.

1923–1927 m. Kaune, Lietuvos universitete A. Smetona, kaip Meno teorijos ir istorijos, vėliau kaip Filosofijos katedros docentas, dėstė etiką, senovės filosofiją, lietuvių kalbos stilistiką.

1924 m. jis aktyviai dalyvavo kuriant naują partiją – Lietuvos tautininkų sąjungą ir tapo šios organizacijos pirmininku (1925–1926).

1924-1940 m. buvo Tarpautinio banko valdybos narys.

1926 m. birželio 12 d. buvo išrinktas Seimo nariu Panevėžio rinkimų apygardoje.

1926 m. gruodžio 17 d. po slaptos karininkų organizacijos įvykdyto perversmo LR Seimas 1926 m. gruodžio 19 d. A. Smetoną išrinko Lietuvos Respublikos Prezidentu. Prezidentu jis buvo perrinktas ir 1931 m. bei 1938 m.

1927 m. balandžio 12 d.

paleido Seimą ir nepaskelbė naujų jo rinkimų.

SSRS paskelbus ultimatumą Lietuvai, 1940 m. birželio 15 d. posėdyje A. Smetona pasisakė už ultimatumo atmetimą ir ginkluotą pasipriešinimą agresoriui, tačiau nesulaukęs vyriausybės narių ir kariuomenės vado palaikymo turėjo pasitraukti iš Lietuvos.

Pasitraukęs į nacistinę Vokietiją A. Smetona išvyko į Karaliaučių, vėliau jam buvo leista apsistoti prie Mozūrų ežerų netoli Angerburgo (dab. Vengožėvas, Lenkija), vaizdingoje Šventaičio (Schenzait) vietovėje prie Jagerhohe. Čia jis su šeima praleido du mėnesius. Pastebėtina, kad nacių valdomoje Vokietijoje A. Smetonos laisvė buvo suvaržyta. Jis norėjo likti Vakarų Europoje, tačiau neatsirado nei vienos šalies, kuri sutiktų jį priimti, todėl A. Smetona ir jo šeima emigravo į JAV. 1940 m. rugpjūčio 17 d. Berlyne gavo leidimą vizoms į JAV. A. Smetonai reikėjo laukti kitų tranzitinių šalių vizų, kurių laukti jis nutarė Šveicarijoje. 1940 m. rugsėjo 19 d. Sofija ir Antanas Smetonos atvyko į Berną ir čia pragyveno iki lapkričio 26 d.

Šveicarijoje Lietuvos diplomatai prikalbino A. Smetoną atgaline 1940 m. birželio 15 d. data pasirašyti vadinamuosius *Kybartų aktus*. *Kybartų aktai* buvo pasirašyti lapkričio 23 d., o lapkričio 26 d. A. ir S. Smetonos išvyko į Portugaliją.

1941 m. sausio mėn. Portugalijoje iš Lisabonos laivu išplaukė A. Smetona su žmona Sofija 1941 m. vasario 14 d. pasiekė Rio de Žaneirą Brazilijoje. Čia A. ir S. Smetonas sutiko Brazilijos Prezidentas Getulio Vargasas. Šiltai priimtas Brazilijos lietuvių bendruomenės narių Prezidentas su žmona po poros savaičių laivu išvyko į Niujorką.

1941 m. kovo 10 d. A. Smetona atvyko į JAV. Čia daug keliavo po lietuvių kolonijas, sakė kalbas, rašė atsiminimus, straipsnius lietuvių spaudai.

1941 m. balandžio 1 d. A. Smetoną priėmė JAV Valstybės sekretoriaus pareigas ėjęs Sumneris Veilis, o balandžio 18 d. privačioje audiencijoje – JAV Prezidentas Franklynas D. Ruzveltas. 1941 m. balandžio 2 d. Prezidentas A. Smetona su žmona iškilmingai pagerbė Nežinomo kareivio kapą Arlingtono kapinėse Vašingtone. Susitikimai su A. Smetona buvo rengiami daugelyje miestų, kuriuose telkėsi gausesnės lietuvių bendruomenės.

(Nukelta į 11 psl.)

Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona pasirašo Žemaičių plento atidarymo aktą. Raseiniai, 1939 m. liepos 9 d. M. Truso nuotrauka. LCVA. P-29928

RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 25 d., sekmadienį, nuo 11:00 val.r. iki 6:00 val.v. „Vieno pasaulio diena” (One World Day) vyks Klivlando kultūros darželiuose.

„Dirvos” inf.

Rugsėjo 15 d., sekmadienį nuo 11:30 val. r. iki 4:00 val. po p. vyks „Korp! Giedros” narių **MENO PARODA** - Lietuvių namų viršutinėje salėje. Bus eksponuojami įvairūs dailės kūriniai. Veiks keltuvas, skirtas pasikelti į antrą aukštą. Maloniai kviečiame dalyvauti įdomioje parodoje.

(Atkelta iš 10 psl.)

PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI - 145: FAKTAI IR ŽMONĖS

1942 m. sausio 28 d. A. Smetona kreipėsi į JAV Valstybės departamentą, prašydamas leisti sudaryti egzilinę Lietuvos vyriausybę, tačiau gavo neigiamą atsakymą.

1944 m. sausio 9 d. Klivlende A. Smetona netikėtai žuvo gaisre ir buvo palaidotas lietuviškose Kalvarijų kapinėse. Vėliau palaikai perkelti į Knolvudo mauzoliejų (JAV).

„O kam iš viso Lietuvoje buvo reikalingas Antanas Smetona? – Tam, kad visi, dar net iki šiol, galėtų jį neigti, ir kad jisai savo pastovumu galėtų teigti Lietuvos nepriklausomybę”, – tokią tezę pateikė vienas žymiausių semiotikų Algirdas Julius Greimas.

Sociologas Vytautas

Kavolis teigė, jog Antanas Smetona yra svarbus lietuvių tautinio sąmoningumo simbolis, kuris vadovavo Lietuvos valstybiniam atgimimui, o vėliau ir — nepriklausomai Lietuvai. Todėl pozityvusis šio laikotarpio įnašas yra valstybingumas ir pasitikėjimas savimi kaip tauta, pajėgiančia save valdyti.

Ne veltui liaudyje tarpukario Lietuvos istorijos laikotarpis yra vadinamas „Smetonine” Lietuva. Šiais metais minėdami Lietuvos prezidento institucijos šimtmetį, pastebėsime, kad dar yra nedaug įamžinta A. Smetonos atminimo. Prezidentui A. Smetonai mūsų sostinėje Vilniuje nėra pastatyto paminklo, visoje Lietuvoje tėra pastatytas vos vienas kitas paminklas-atminimo lenta, kelios gatvės ir mokyklos pavadintos jo vardu, trūksta dokumenti-

TĖVYNE MANO

Leonas Milčius

(Eilėraštukas, kurį norėčiau šiandien perskaityti Vilniuje prie Karaliaus Mindaugo paminklo)

Tėvyne mano,
Vėl tavo didvyriai apkaltinti,
Nors jie prieš nieką nekalti.
Išpurvinti klastotėm bando
Išdygę šungrybiai keisti.

Ir vėl „savi” ir vėl „mūsiškiai”,
Praradę tautinės šaknis,
Lyg būtų virtę bailiais kiškiais,
Iš rūmų linksi ausimis.

Priims bet kokį purvą, kaltę
Už karo kruvinas bangas,
Paniekins Laisvės partizaną,
Trispalvę kėlusias rankas.

Pamirš, kas Lietuvą prikėlė,
Valstybę mums iš pelenų.
Pamirš, kaip tautai širdį gėlė
Vergovėj Rusijos carų.

Drąsa didžiuojas visos tautos,
Visur didvyriai gerbiami,
Istorikai vien mūsų šiaušias –
Galbūt kažkam yra kalti?

Erelio skrydžiui nepakilti
Be nuosavų, tikrų sparnų.
Dievas mums davė laimę gimti,
Gyvent prie Nemuno krantų.

Didžiukimės, kad vyrų buvo,
Tėvynę mylinčių sūnų.
Vardus jų gerbt ir saugot turim –
Šaltinį ateities jėgų.

Neužgesinti Škirpos, Vėtros,
Maironio ir giesmės Kudirkos.
Jei kas ir los, tegul sau plėšos,
Lietuvis lik per amžius tvirtas.

2019-08-07, Raudondvaris

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55.
PUSEI METŲ - \$40.
PIRMA KLASĖ - \$78.
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

nių-meninių filmų apie A. Smetoną.

A. Smetonos palaikų pervežimo iš JAV klausimas lieka atviras ir mažai viešoje erdvėje diskutuojamas. Kokie socialiniai mitai yra apie A. Smetoną? Ką A. Smetona padarė ne taip? O ką A. Smetonos kritikai galėtų padaryti kitaip? A. Smetoną galbūt ir yra dėl ko kritikuoti, tačiau pirmiausia jam reiktų pasakyti ačiū už tai, kad sukūrė tautinę modernią vals-

tybę ir subrandino jaunąją kartą, pasiryžusią kovoti už jos laisvę.

Galima pasidžiaugti, kad su A. Smetona tiesiogiai susijusios Lietuvos Prezidento institucijos šimtmečio metais senąją, dar 1935 m. Izidoriaus Kisino sudarytą A. Smetonos bibliografiją (čia suregistruoti 1613 Smetonos darbai) reikšmingai papildė Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos darbuotojų parengta Antano Smetonos bibliografijos rodyklė, apimanti 1935-2016 metus.

Būkime Lietuvos valstybės patriotai ir tinkamai įamžinkime pirmojo prezidento Antano Smetonos atminimą visoje Lietuvoje ir pasaulyje!

Raimundas Kaminskas Literatūra ir šaltiniai:

1. Vaižgantas. „Jaunosios Antano Smetonos dienos. 25 (1906-1931) metams jo rašto darbo paminėti” Kaunas, 1931.
2. Binkis K. „Antanas Smetona, 1874–1934: šešių dešimčių metų sukaktuvėms paminėti” Kaunas, 1934.
3. Merkelis A. „Antanas Smetona. Jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla”. New Jork, 1964 (2017).

„DIRVAI” AUKOJO:

I.Veitas, Baintree, MA.....	100
Anonimas, Richland, MI	45
R.Petrauskiene, Missouri1 City, TX.....	45
J.Kliorys, Euclid, OH	25
V.Bucmiene Cleveland, OH.....	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

DĖMESIO „DIRVOS” RĖMĖJAMS

Primename „DIRVOS” rėmėjams, kad „DIRVOS” leidėja „Vilties” draugija turi atleidimą nuo federalinių mokesčių Nr. 34-0745990, kuris leidžia rėmėjams nurašyti savo aukas, palikimus bei kitą finansinę paramą „DIRVAI” nuo federalinių pajamų mokesčių. Tikime, kad „DIRVOS” rėmėjai padidins savo paramą.

„Vilties” d-jos valdyba

4. Eidintas A. „Antanas Smetona. Politinės biografijos bruožai”. Vilnius, 1990.

5. Eidintas A. „Antanas Smetona ir jo aplinka” Vilnius, 2012.

6. Jakubavičienė I. „Seserys. Sofija Smetonienė (1884-1968) ir Jadvyga Tūbelienė (1891-1988) „Versus aureus, 2014.

7. „Antano Smetonos korespondencija, 1940–1944” Kaunas, 1999.

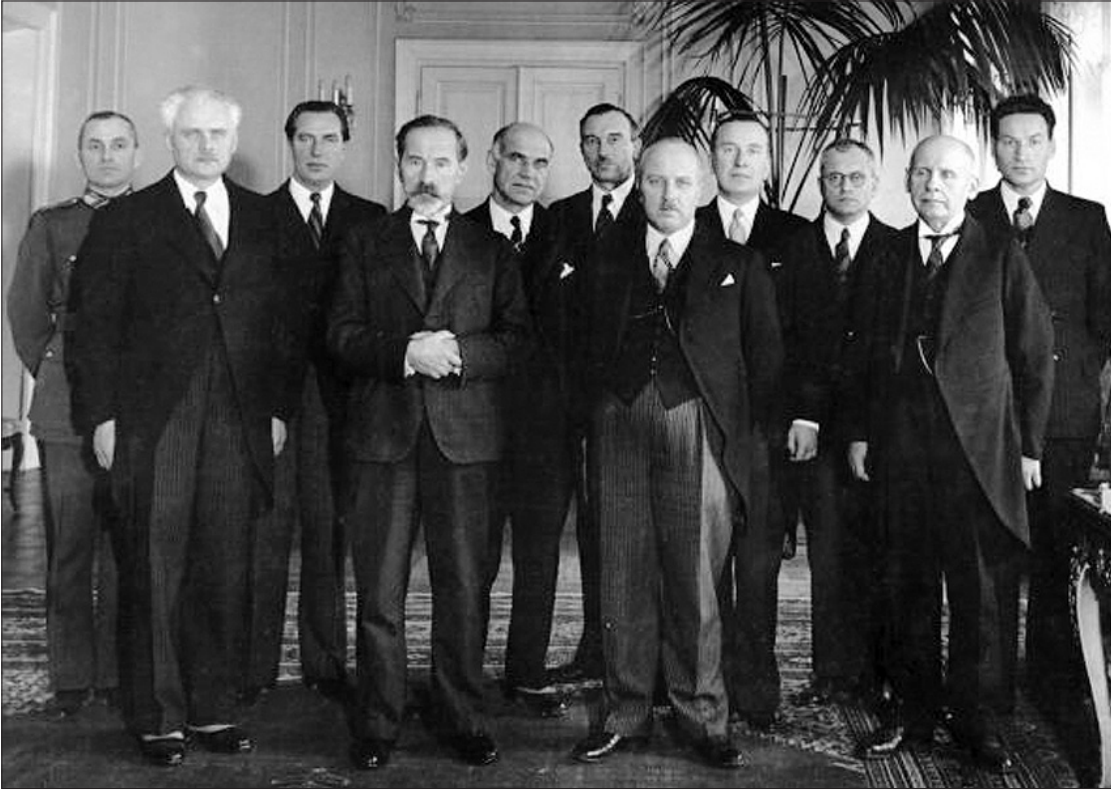
8. Smetona M., Smetonienė A., „Prezidentas A. Smetona, Lėno ir Užulėnio Smetonos: genealoginė apžvalga” // Lituania. 2016. T. 62. Nr. 2(104), p. 91–109.

9. Antanas Smetona – pirmasis Lietuvos Respublikos prezidentas, žr. LCVA tinklalapis:

<http://www.archyvai.lt/exhibitions/smetona/paroda.htm>

10. Antano Smetonos bibliografija ir bio-bibliografija, 1874-1934, sud. Izidorius Kisinai, Kaunas, 1935.

11. Antanas Smetonas. Bibliografijos rodyklė (1935-2016), sud. Zina Daugėlaitė, Irena Adomaitienė, Vilnius, 2019.

Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona su 21-osios, paskutinės, Lietuvos Respublikos Ministrų Tarybos (1939 m. lapkričio 21–1940 m. birželio 17 d.) nariais Prezidentūroje. Iš kairės: krašto apsaugos ministras Kazys Musteikis, ministras pirmininkas Antanas Merkys, teisingumo ministras Antanas Tamošaitis, Prezidentas Antanas Smetona, finansų ministras Ernestas Galvanauskas, vidaus reikalų ministras Kazys Skučas, ministro pirmininko pavaduotojas Kazys Bizauskas, užsienio reikalų ministras Juozas Urbšys, susisiekimo ministras Jonas Masiliūnas, švietimo ministras Kazys Jokantas, žemės ūkio ministras Juozas Audėnas. Kaunas, 1939 m. LCVA, P-12408.

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

DANUI RAPŠIUI – DAR VIENAS AUKSAS IR PASIEKTAS LIETUVOS REKORDAS

Antrasis FINA pasaulio plaukimo taurės etapas Kinijoje lietuviui Danui Rapšiui nusidažė aukso spalva. Rugpjūčio 10 d. lietuvis iškovojo antrąjį čempiono titulą, laimėjęs 200 m laisvu stiliumi finalą.

Lietuvis lyg žaibas finišavo finale ir užfiksavo savo karjeros, Lietuvos ir pasaulio taurės varžybų rekordus – 1 min., 45,07 sek.

Sidabrą čia iškovojo kinas Hinjie Ji (1:46,68), o bronzą atiteko amerikiečiui Balke`ui Peroni (1:47,90).

Šioje rungtyje D. Rapšys atplaukė pirmas ir pasaulio

čempionate Pietų Korėjoje, tačiau už taisyklių pažeidimą starto metu buvo diskvalifikuotas.

Pasaulio taurės etape Kinijoje lietuvis iškovojo du medalius savo mėgstamiausiose rungtyse – 200 ir 400 m laisvu stiliumi varžybose. Abu auksinius medalius jis nuskynė ir prieš savaitę pirmajame etape Tokijuje.

Rugpjūčio 15–17 dienomis D. Rapšys kartu su Andriumi Šidlausku, kuris iškovojo bronzą rugpjūčio 10 d. plaukdamas 200 m krūtine, dar dalyvaus trečiajame taurės etape Singapūre.

LRT

Danas Rapšys.

delfi.lt

EUROPOS ČEMPIONATE JUSTINAS KINDERIS IŠKOVOJO OLIMPINĮ KELIALAPĮ

Justinas Kinderis.

UIPM/Nuno Goncalves nuotr.

Pajėgiausias Lietuvos penkiakovininkas Justinas Kinderis iškovojo 8-ąją vietą Bate (D. Britanija) vykstančiame Europos čempionate ir taip iškovojo kelialapį į Tokijo olimpinės žaidynės. Kelialapį į žaidynes po pergalės pasaulio taurės varžybose jau turi ir Laura Asadauskaitė-Zadneprovskienė.

Po plaukimo rungties J. Kidneris užėmė 16-ąją vietą, po fechtavimo pakilo į septintąją, o po jojimo – į šeštąją vietą. Lemiamą rungtį lietuvis

pradėjo nuo lyderio atsilikdamas 37 sekundėmis.

Geraai šaudęs ir bėgęs J. Kinderis finišo liniją kirta aštuntas ir taip iškovojo olimpinį kelialapį. Iš viso finale J. Kinderis surinko 1436 taškus.

Europos čempionu tapo pasaulio čempionas britas Jamesas Cookas (1477 tšk.), sidabrą pelnė prancūzas Valentinas Pradesas (1464), o bronzą – čekas Martinas Vlachas (1460), kuris paskutinę rungtį pradėjo tik iš 11-os

pozicijos.

Kitas lietuvis Dominykas Vaivada bendroje įskaityje užėmė 19-ąją vietą (1391).

D. Vaivada po plaukimo užėmė 12-ąją, po fechtavimo dalijosi 21–22 vietas, o po jojimo rungties pakilo į 14-ąją.

Kelialapius į Tokijo žaidynes pelnė devyni geriausi Europos čempionato penkiakovininkai, nes kelialapį jau turintis britas Josephas Choongas finišavo ketvirtas, taip kelialapį gavo ir devintos vietos laimėtojas.

LRT

ULTRA BĖGIKAS AIDAS ARDZIJAUSKAS NUTRAUKĖ BĖGIMĄ PER EUROPA

Lietuvos ultra bėgikas, ugnia-gesys-gelbėtojas, lektorius Aidas Ardzijauskas savo naujo tikslo iki pat pabaigos įgyvendinti nepa-

jėgė. Rugpjūčio 5 d. sportininkas pranešė, kad nutraukia savo bėgimą iš šiauriausios Europos vietos Nordkapo (Norvegija) į piečiausią Senojo žemyno tašką Porto Kagio (Graikija).

Gegužės pabaigoje jis pradėjo savo bėgimą ir per 70 dienų planavo įveikti 5800 km distanciją. Pro Norvegiją, Suomiją, Rusiją, Ukrainą,

Bulgariją, Rumuniją, Šiaurės Makedoniją bėgęs A. Ardzijauskas savo įspūdingą kelionę nutraukė Graikijos viduryje. Iki nustatyto tikslo jam dar trūko apie 300-400 km.

2018 m. A. Ardzijauskas Lietuvos šimtmečio proga nubėgo net 8000 km iš Senegalo sostinės Dakaro į Vilnių.

LRT

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

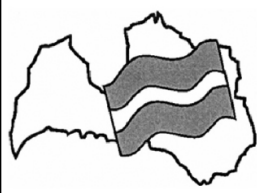
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

 Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org